EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN!

Sayı: 161, 15 Ocak '97

Güncel gelişmeler ve devrimci görevler-2

Reformizmin gerici hayalleri

Susurluk kazası, devletin kendi kanunlarını bile hiçe sayarak halka karşı sistematik suç işleyen bir cinayet şebekesi olduğunu gözler önüne serdi. Aynı şekilde, uyuşturucudan kumara kadar her türlü kirli ve karanlık işin gerisinde devletin zirvesindeki odakların bulunduğu ortaya çıktı. Sonuç TC devletinin mafyalaşmış bir kontr-gerilla aygıtı olduğu devrimci iddiasının doğrulanması oldu. Bu yalnızca halk kitlelerinin devlete duydukları saf güvene önemli bir darbe vurmakla kalmadı, Türk devletinin uluslararası imajı da çok ağır bir darbe aldı. Bu nedenledir ki, şimdi cumhurbaşkanından parlamento muhalefetine, TÜSİAD'dan sermaye medyasına kadar, tüm düzen kuvvetleri "devleti kurtarma" seferberliği içinde. "Devleti kurtarmak"; açığa çıkan suçları devlete sızmış bazı çetelerin işi olarak göstermek, böylece devleti temize çıkarmak, çetelerin tasfiyesi adı altında bazı kişi ve çevreleri harcayarak devletin imajını yenilemek anlamına geliyor.

Düzen cephesi bunda başarılı olabilecek midir? Bu sorunun yanıtı devrimci siyasal mücadelenin seyrinde ve sonuçlarında saklıdır. Devrimci inisiyatif kadar, bu inisiyatifi devrimci bir perspektif çerçevesinde göstermek de burada tayin edici önemdedir. Bu ise, devletteki çeteleşme ile bir bütün olarak burjuva siyasal yaşamdaki çürüme ve kokuşmuşluğun iktisadi temelini ve sınıfsal dayanağını bütün açıklığı ile gözler önüne sermeyi ve emekçi kitlelerin tepkilerini bunu gözeten bir devrimci çizgide yönlendirmeyi gerektirir.

Bu sorun göründüğü kadar basit değildir. Bugün başta İP, ÖDP ve HADEP olmak üzere tüm reformist çevreler (kimisi açıkça, kimisi daha utangaç ve örtülü olarak), mevcut çürüme ve kokuşmayı egemen sınıfın şu veya bu kesimi ile, onların bir dönem için baskın çıkan politikaları ile ilişkilendirmek çabası içindedirler. İP, açıkça, "sanayici" ve "iç piyasacı" diye nitelediği büyük sermaye çevrelerinin bugün "iktidarın kenarına doğru itildiklerini", dizginlerin uluslararası tekellerle kader birliği etmiş ve ekonominin mafyalaşmış kesimlerine dayanan bazı güçlerin elinde bulunlduğunu ve dış politikada mevcut durumun sorumlusunun da yine bunlar olduğunu söylemektedir. Devletteki çeteleşme ve kokuşmayı Kürt sorunu ekseninde açıklamaya çalışanlar ise (HADEP, ÖDP vb.), aynı şeyi kirli savaş yanlıları ile sermayenin ve devletin "savaş rantından beslenen" kesimler olarak ifade etmektedirler.

Bu yaklaşımlar sol adına düzen politikalarına kurulmuş köprülerdir. Bu yaklaşımlardan çıkan siyasal sonuç, egemen sınıfın şu veya bu kesimleriyle politik işbirliği ya da uzlaşma içinde "demokratikleşme" çizgisidir. Bu çerçevede bugün "demokratik devlet" tüm reformist sol kesimlerin ortak şiarıdır. Reformist akımların bugünkü kitle hareketi içindeki belirgin ağırlığı ile bazı devrimci akımların reformist çevrelerle birlik eksenine dayalı politikaları

gözetildiğinde, bu gerici oportünist tutumun devrimci siyasal mücadelenin seyri için yarattığı büyük tehlike de açıkça görülür. Bu politik yaklaşım ve tutumlar, bugün içinden geçmekte olduğumuz dönemde düzene soldan verilmiş destek anlamına gelmektedir. Eğer bu çizgideki reformist akımlar kitle hareketi üzerindeki bugünkü ağırlık ve denetimlerini korumayı başarırlarsa, burjuvazi de bu sayede kitlelerin çeteleşmeye ve kokuşmaya karşı tepkilerini ehlileştirerek savuşturmayı başarabilecektir. Dahası bunu devletin imajını tazeleme operasyonlarına bir dolgu malzemesi olarak kullanma olanağı bile bulabilecektir.

Güncel durumda sorunu "demokratikleşme" ya da egemen sınıfı "demokratik açılım"a zorlama olarak koymak, üstelik bu hedefe egemen sınıfın bazı kesimleri ile, onların politik temsilcileri ile işbirliği içinde varmayı ummak, gerici reformist hayallerin ifadesi olabilir ancak.

2. Cumhuriyet tartışmaları ve eski TÜSİAD başkanı liderliğindeki Yeni Demokrasi Hareketi bu hayallerin bizzat tekelci burjuvazi eliyle topluma pompalanmaya çalışıldığının kanıtları olmuşlardı. Bugün de sermaye medyası sorunu siyasal rejimdeki bazı çürüme alanları olarak sunmakta, bunu iktisadi zemininden ve sınıfsal dayanağından özenle soyutlamaktadır. Dahası büyük bir sahtekarlıkla, büyük sermaye çevrelerinin de durumdan rahatsız oldukları ve son gelişmeleri demokratik açılımların bir vesilesi haline getirmek istedikleri izlenimini yaratmaya çalışmaktadır.

Oysa, bugünkü siyasal çürümenin kaynağı 24 Ocak Kararları'yla birlikte büyük ölçüde ranta dayalı bir karakter kazanan ve '90'lı yıllara dönülürken mafyalaşan tekelci sermayenin kendisidir. En büyük tekellerin kârlarının yarısından fazlasını rant gelirleriyle elde etmeleri, zamlara ve enflasyona dayalı politikalarla halkın kanını emmeleri, bu asalak konum ve kimlik, siyasal kokuşmanın ve devletteki çeteleşmenin iktisadi-sosyal kaynağı ve dayanağıdır.

Yalnızca egemen sınıfın bugüne kadarki ihtiyaçları değil, bundan sonraki iktisadi ve sosyal politikaları da Susurluk'ta açığa çıkan türden bir devlet gerektirmektedir. Bugünkü şiddet aygıtı, bugünkü kurumsal yapı, gevşetilmek ya da zayıflatılmak bir yana, yeni kurumsal ve yasal adımlarla takviye edilmedikçe, egemen sınıf, ihtiyacı olan iktisadi politika ve önlemleri sürdüremez. Kapitalist ekonominin döne döne ürettiği ağır faturaları işçi sınıfına ve halka ödeten tekelci burjuvazinin gündemdeki temel politikalarından biri olan özelleştirme saldırısının işçi sınıfı ve emekçiler için çıkardığı ve çıkaracağı iktisadi ve sosyal faturayı hatırlatmak bile bunun için yeterlidir.

İktisadi ve sosyal açmazlar içinde kıvranan sermaye düzeninin "demokratikleşme" türünden siyasal reformlara değil, yalnızca bazı manevra ve rötuşlarla elde edilmiş bir imaj yenilenmesine ihtiyacı var.

Devrimci inisiyatifin tayin edici önemi

Tüm devrimci çevrelerce vurgulandığı gibi, Susurluk skandalının çeteleşmiş devlete ilişkin açığa çıkardığı gerçekler, bunun toplumda yarattığı çalkantı, emekçi halk kitleleri içinde yol açtığı öfke ve tepkiler, devrimci siyasal mücadele için büyük imkanlar sunmaktadır. Fakat aradan geçen sürenin toplamı üzerinden bakıldığında, devrimci güçlerin bu doğrultuda ortaya koyduğu çaba henüz son derece cılızdır. Skandalı izleyen sürecin siyasal seyri ve gerçekleşen kitle eylemlerinin toplam tablosu bunun kanıtıdır.

Bir kere, devletin çeteleşmesi devrimci harekete ve emekçi sınıflara karşı olduğu halde, devlet devrimcilere, emekçilere ve Kürt halkına karşı sistematik baskı ve şiddet uygulamaları içinde bugünkü çeteleşmeyi ve kokuşmuşluğu yaşadığı halde, süreç hala farklı çete ve çıkar gruplarının kendi iç dalaşmaları ekseninde seyrediyor. Bu iç dalaşmanın kendisi, dahası bunun derinleşerek sürmesi, elbette devrimci siyasal

mücadele açısından bir avantajdır. Fakat bizim işaret etmek istediğimiz sorunun farklı bir yönüdür. Sorunun bugün hala halk kitlelerine devletteki çeteleşmeye bulaşmış olanlar ile devleti bu tür çetelerden temizlemek isteyenlerin çatışması gibi sahte ve çarpık bir kutuplaşma olarak yansıması, yansıtılmasıdır. Daha önce değindiğimiz reformist yaklaşımlar bu çarpık izlenimi ayrıca besliyor.

Oysa güncel durumdan devrimci siyasal mücadeleyi geliştirmek için başarıyla yararlanabilmenin temel ve öncelikli koşullarından biri, bu sahte görüntüyü bir an önce yıkmak, kutuplaşmayı ve çatışmayı kendi gerçek eksenine çekmektir. Bu, yıllardır MGK ile özel savaş rejimi ve politikası etrafında kenetlenmiş tüm düzen güçlerinin yaşanan çeteleşme ve kokuşmanın bir parçası, uzantısı ya da sorumlusu olduğu gerçeğini yığınlara göstermek ölçüsünde olanaklı olacaktır.

Güncel durumdan devrimci siyasal mücadeleyi geliştirmek doğrultusunda başarıyla yararlanabilmenin bir başka temel koşulu (ve elbette göstergesi), kitlelerin halihazırdaki tepkilerinin eyleme dönüşmesini gerici ve reformist sendika merkezlerinin tekelinden ve denetiminden kurtarmaktır. Kuşkusuz sendika merkezlerinin gündeme getirdiği eylemlere etkin katılım ve başarılı müdahale de çok büyük bir önem taşımaktadır. Ama bu çerçeveye sıkışıp kalmış bir kitle mücadelesi çok geçmeden kısırlaşacaktır. Bu türden resmi ve güdümlü eylemler, bir yandan kitlelerin öfkelerini amaçsızca boşaltmaya ve tepkilerini yatıştırmaya hizmet ederken, öte yandan da çeşitli saptırmalara, hatta dosdoğru gerici amaçlara bile alet edilebilmektedir. Türk-İş denetimi ve güdümündeki 5 Ocak Ankara eylemi bu açıdan uyarıcı dersler içermektedir. Fakat eğer devrimci odakların birleşik gücüyle güdümlü eylemler dışında bir taban hareketi ve eylemliliği geliştirebilirse, bu sayede resmi sendika merkezlerinin gündeme getireceği eylemlere etkin ve başarılı bir biçimde katılmak da olanaklı olabilecektir. Böylece büyük kitlelerin katılım gösterdiği bu türden eylemleri devrimci amaçlara kanalize etmek de aynı ölçüde kolaylaşacaktır.

Güncel durumdan devrimci açıdan başarıyla yararlanabilmenin bir başka temel koşulu (ve göstergesi) ise, mecut kitle hareketliliklerinde bugün için belirgin biçimde gözlemlenen reformist etki ve ağırlığı kırmaktır.

Bu üç temel alanda başarı sağlayabilmek bir bütün olarak devrimci siyasal güçlerin ortaya koyacağı etkin devrimci siyasal çaba ve çalışmaya bağlıdır. En acil sorun mevcut ataleti ve inisiyatifsizliği kırmaktır. Toplumu sarsan olayların yaşandığı, devlete ve kurulu düzene olan güveni darbeleyen gerçeklerin açığa çıktığı bir dönemde, bir devrimci örgüt, birim ya da birey eğer bu ortamı devrimci doğrultuda kullanabilmek için en etkin bir biçimde seferber olmuyor ya da olamıyorsa, burada devrimci amaçlardan ya da misyondan açık bir uzaklık, hatta ona bir yabancılaşma var demektir. Ve eğer mevcut atalet kırılmak isteniyorsa, öncelikle sorumlu ve yürekli davranılıp bu olgu açıkça tespit edilmelidir.

Mevcut kitle eylemlerine devrimci güçlerin halihazırdaki katılım düzeyleri bu olgunun bir gerçek olduğu konusunda herhangi bir tartışma bırakmıyor. Mevcut tablo komünistler ve devrimciler hesabına utanç vericidir. İşin daha da kötüsü bir çok çevre ve kişi bu durumun ya farkında değildir ya ondan herhangi bir ciddi rahatsızlık duymamaktadır. Ya da duyulan rahatsızlığa rağmen çaresiz kalınmaktadır. Gelişmeler olağan dönemlerin olağan ruh haliyle, adeta boş gözlerle izlenmektedir. Deyim uygunsa bugün meydan gerici ve reformist sendika merkezleri ile reformist parti ve akımlara bırakılmış durumda. Öte yandan, devrimci alandaki bu aynı inisiyatif boşluğu, resmi düzen muhalefetinin açığa çıkan gerçekleri gerici amaçları doğrultusunda cömertçe istismar etmesini da kolaylaştırmaktadır.

Sorun mevcut kitle hareketine müdahalede tam bir yetersizlik ve yeteneksizlikten de ibaret değildir. Bu en nihayet meydanlar üzerinden yansıyan bir sonuçtur. Meydanlarda başarılı olmak

gündelik çalışmada başarılı olabilmekle mümkündür. Açığa çıkan gerçeklerden ve kitleler içinde buna gösterilen duyarlılıktan en iyi biçimde yararlanabilmek için gündelik faaliyeti etkin bir kampanya temposu içinde sürdürmek, yazılı ve sözlü, legal ve illegal her türlü araç ve yöntemi bu doğrultuda kullanabilmek gerekir.

Kaybedilen önemli zaman dilimine rağmen geç kalınmamıştır ve durumu telafi etmek hala olanaklıdır. Düzen cephesi bugünkü devrimci muhalefet boşluğuna rağmen bu pisliği kısa vadede kolay kolay örtemeyecektir.

Devrimci perspektifin tayin edici önemi

Bu konu üzerinde söylenmesi gerekenler reformist hayallere değinilirken söylendi. Fakat eklememiz gereken bazı şeyler daha var. Vurguyu öncelikle devrimci inisiyatife yaptık. Zira halihazırdaki en ağır ve öldürücü (fırsatlar için öldürücü) zaaf, devrimci hareketin büyük bir bölümüne egemen atalet ve duyarsızlıktır. Acilen ve öncelikle giderilmesi, geride bırakılması gereken zaaf budur.

Fakat bu hiçbir biçimde devrimci perspektifin, faaliyeti ve hareketi doğru devrimci bir çizgide geliştirebilmenin taşıdığı hayati ve tayin edici önemi azaltmaz. Tersine, reformist akımların yaydığı gerici hayaller ile onların bugün kitle hareketi içinde tuttukları belirgin yer, sorunun önemini daha da artırmaktadır. Zira sol adına halihazırda kitleleri önemli ölçüde bu reformist odakların kontrol etmesi olgusu, bazı devrimci çevreleri onlarla birlikte hareket etmeye, hatta onları temel alan bir birlik ekseni yaratmaya yöneltebilmektedir. Reformistlerle yaratılan bu tür bir birlik ekseni ise bir yandan CHP, YHD, Barış Partisi gibi burjuva düzen partilerine köprüler açarken, öte yandan bugün güç ve tutum birliği alanında aşırı bir dağınıklığı yaşayan öteki devrimci güçleri bu eksenin yedeği olmak akibeti ile yüzyüze bırakabilmektedir. PKK'nin geçmişten beri Türkiye'nin metropollerinde izlediği politik çizgi zaten buydu. Şimdilerde ise aynı çizgiyi DHKP-C izlemektedir. Bu ise, acil bir ihtiyaç olan birleşik bir devrimci eksen yaratma olanağını iyice boşa çıkarmakla kalmamakta, bununla da bağlantılı olarak, güncel gelişmelerden devrimci açıdan yararlanma olanaklarını da zaafa uğratmaktadır.

Kuşkusuz bu zaaf hiç de yalnızca reformistlerin bugün kontrol ettikleri kitle gücünün cazibesinden doğmamaktadır. Bu görünürde öne çıkan, gerçekte tali olan bir etkendir. Asıl etken ideolojik çizgideki zaaflar ve bunun politikada yol açtığı tutarsızlıklardır. PKK cephesinden bu tutarsızlığın alanı bilinmektedir. Kürt sorununda "siyasal çözüm"e endeksli politika en iyi karşılığı reformist sol çevrelerden bulmaktadır.

Öteki bazı devrimci çevrelerin bu konudaki tutarsızlığı, genel ideolojik konumlarından, fakat özellikle de demokrasi sorunu ve mücadelesine yaklaşımlarından kaynaklanıyor. Birlik ve ittifak politikaları her zaman izlenecek politik çizginin ürünüdürler. "Siyasal çözüm"e dayalı bir politik çizginin ortaya çıkardığı birlik ve ittifak ilişkileri bu açıdan yeterince açıklayıcıdır. Genel planda "pisliği devrim temizler' diyenler, devrimden kopmuş ve düzen içi çözümlere yönelmiş reformist akımlarla işbirliğini öne çıkaran tutumları ve onlarla bu kadar kolay bağdaşabilmeleri olgusu üzerinde düşünmek zorundadırlar. Böyle şeyler ne rastlantıdır, ne de "önemli olan iş yapmaktır" türünden görünürde çok makul ve masum kaygıların ürünüdür. Elbette ki önemli olan iş yapmaktır. Fakat bu hiç de yapılacak işlerin devrimci bir çizgide olmasının taşıdığı tayin edici önemi ortadan kaldırmaz. Birlikte iş yapmaya o çok eğilim duyulan reformistlerin devrimci işler yapmaya hiç de niyetli ve yatkın olmadıkları ise, yıllarca özel savaşa suç ortaklığı etmiş CHP türünden gerici düzen partilerini ortak yapılması düşünülen işlere bulaştırmaya, dahası bunun dayatıcı bir koşul olarak ileri sürmeye kalkmalarından bellidir.

Konuya devam edeceğiz.

EKİM

5 Ocak ışığında

Kitle hareketi ve görevlerimiz üzerine notlar

İşçi sınıfı bir yılı aşkın bir süredir içine kapandığı sessizliği nihayet bozdu. Sendika bürokratlarının önderliğinde de olsa bir kez daha alanlara çıktı. Önce KESK, sonra DİSK, ardından Türk-İş, işçi-emekçi sınıflarda biriken tepkiyi alanlara taşımak ihtiyacı duydular. Ne var ki, birleşik ve güçlü bir eylem yerine, sınıfı da bölmek anlamına gelen bir yol seçildi. Gerici ve reformist sendika yönetimleri, işçi sınıfının tepkilerini parça parça, kendi çıkarları ve geleceklerine uygun bir biçimde, düzeni zorlamayacak bir tarzda farklı eylemler olarak örgütleme yoluna gittiler. Bu durum sermaye iktidarının Demirel gibi temsilcileri tarafından bu nedenle belli bir memnuniyetle karşılandı. Özellikle Türk-İş yönetimi, belirgin bir biçimde, çatlağın büyütülmesi değil tamir edilmesi, kirlilik sonuna dek deşilerek düzenin teşhir edilmesi ve ona geri adımlar attırılması değil öfke ve tepkilerin savuşturulması politikası izlemektedir. 5 Ocak'ta B.Meral ve diğer çeteci ağaların itina ile devletteki çeteleşmeye ve kokuşmaya değinmemesi, bunun açık bir göstergesi oldu.

Sermaye iktidarının uğradığı sözkonusu kazayla ayan beyan ortaya çıkan çürümüşlüğüne-pisliğine karşı işçi sınıfının bir bütün olarak ortaya koyduğu bu gecikmiş tepkiyi nasıl anlamak gerekir?

Gerçekte bu tepki, 5 Ocak'la ve yalnızca "kaza"yla da sınırlı değildir. İşçi sınıfında, sermaye düzenine ve partilerine karşı bir güvensizlik ve hoşnutsuzluk uzun süredir dipten dibe yaşanıyor. (Konuştuğumuz pek çok işçi, işyeri ve bazı şube temsilcileri, örgütlü bir tepkinin gecikmesinin asıl sorumlusunun sendika bürokratları olduğunu ifade ediyorlardı. Üstelik işçi sınıfının tepkisinin yalnızca Susurluk kazası ile sınırlandırılmaması, topyekün saldırılara karşı daha erken başlaması gerektiği açıkça dile getiriliyordu.) Bu güvensizlik ve hoşnutsuzluğun, sermayenin giderek artan saldırılarından kaynaklandığı şüphe götürmez bir gerçektir.

Gerek sermayenin topyekün saldırıları, gerekse Susurluk kazasının gözler önüne serdiği devletin katil-çeteci yüzüne karşı işçi sınıfının varolan tepkisini bağımsız olarak ortaya çıkaramamasının arkasında, sınıfın ve sınıf hareketinin bugün içinde bulunduğu durum ile ilgili sorunlar bulunmaktadır. Deyim yerindeyse, gittikçe artan bir sınıf tepkisi vardır. Fakat hala bunu sendikal örgütlenmenin sınırları içinde ifade etmeyi tercih etmektedir. Şüphe yok ki bu tercih bugüne ilişkindir ve önemli bir işçi kitlesi başka bir olanak bulunamadığı için kerhen bu tutuma dahil olmaktadır.

Bir yanda sendika bürokrasisi ve reformistlerin önderliği, öbür yanda henüz yeterince siyasallaşmamış, geçmiş dönemin denetim, örgütlülük ve kazanımlarından uzak, düzenden beklentilerini sonuna kadar tüketmemiş bir işçi kitlesi... İkisi bir arada, bu gecikmiş örgütlü tepkiyi anlamak için sorunun (madalyonun) bir yüzünü tanımlamaktadır. Ancak madalyonun arka yüzünde, komünist ve devrimci hareketin, sınıfın bu kendiliğinden gelişimine ve eylemine müdahale gücü, yöntemi ve perspektifi ile ilgili sorunlar bulunmaktadır.

EKİM'in işçi sınıfının bağımsız devrimci örgütlülüğüne ve eylemine, bu konuda komünistlerin ve devrimcilerin doldurması gereken önderlik ve inisiyatif boşluğuna yaptığı sürekli vurgu, işçi sınıfı mücadelesinin bu zayıf yönünü doğru bir tarzda ele almasından kaynaklanmaktadır. Bu sorunun bugün için taşıdığı aciliyet yeterince açıktır.

Reformist, sendikalist, liberal solcu ve gerici politikaların-ideolojilerin egemenliğindeki işçi sınıfının, kendiliğindenliği aşıp kendisi için bir sınıf olarak siyasal süreçlere damgasını vurması, bağımsız devrimci kimliğini, örgütünü

ve eylemini bulması ancak bu yöndeki güçlü bir müdahale, buna önderlik edecek sınıfın devrimci partisiyle mümkün olacaktır.

***

Bugün devrimci örgüt ve partilerin içinde-çevresinde biriken güç bu perspektif ve yöntemle hareket ettiğinde, sözkonusu müdahaleye yeterli bir gücü temsil etmektedir. Ne var ki sorun ideolojiktir ve devrimci-demokrat akımlar/örgütler, bu ideolojik güçten, bu ideolojik yönelimin program ve taktiklerinden yoksundur.

Sınıf dışılığın teorisini yapanlar bir yana, sınıfla bağlar kurmaya şu veya bu düzeyde ilgi gösterenlerin, 5 Ocak gibi bir işçi eyleminden bu yönde yararlanmayı, dahası eylemin gidişatını önden yapacakları propaganda, ajitasyon ve hazırlık çalışmalarıyla değiştirmeyi değil, böylesi eylemlerde sadece "varolmayı", "bulunmayı" tercih etmelerinin mantığı ancak bu ideolojik zayıflıkla açıklanabilir. 5 Ocak mitingi, bu ideolojik zayıflığın ne kadar köklü olduğunun, aşılmaması durumunda ne gibi sonuçların ortaya çıkabileceğinin öğretici derslerine sahne oldu.

Sendika bürokratlarının önderliğinde de gerçekleşse, 5 Ocak bir işçi mitingiydi. 5 Ağustos ('95) mitingine oranla, işçi sınıfının daha canlı olduğu, sendika bürokratlarının hakimiyetinin belli ölçülerde kırıldığı bir eylemdi. Yine de bu çeteci bürokratlar kendi istedikleri havayı alana yaymada belli açılardan başarılı oldular. Alanın denetimini elde tutmayı önceden yaptıkları hazırlıklarla güvenceye almalarının bunda önemli bir payı var. (Tutulan otobüslere devrimcilerin alınmamaya çalışılması, geri bölge ve sendikalardan geri bilinçli işçi ve faşist "görevli"lerden yığınak yapılması vb.) İşçi sınıfının henüz kendi üzerinde oynanan gerici-reformist-sendikalist politikaları boşa çıkaracak bir gücü, örgütlülüğü ve deneyimi kazanamadığı böylesi bir dönemde ve eylemde, en sıradan bir devrimcinin yapması gereken, öncelikle bu gerçekliği kavramak ve onu değiştirmeye çalışmak değil midir? Sözkonusu olan bir devrimci örgüt ise, durum daha da vahimdir.

5 Ocak mitinginde devrimci cephe için en vahim görüntü şu oldu: Sınıfın içinde fakat sınıftan ayrı. Sınıfla beraber ama sınıfın dışında. Kendilerine mahsus kortejleriyle, güvenlik zincirleriyle, parlak sloganlarıyla, duruşlarıyla sınıftan ayrı, sınıfın dışında... Bunu mesele etmemekse "alışkanlıkların gücüyle" birleşen bir ufuksuzlukla açıklanabilir ancak. Çünkü devrimci demokrat grup ve anlayışlar, somut durumu (sendika bürokratlarının mitinge egemen kılmaya çalıştığı geri havayı) değiştirmeyi içeren bir yönelimin ve pratiğin uzağında idiler. Onların asıl derdi ve kaygısı "kendini kanıtlama", "güç gösterisinde bulunma" oldu. Bu kavrayışsızlığın pratik sonucu, sınıf kitlesinin içinde sınıftan kopmak olmuştur.

Sosyalizm ve devrim iddiasında kendini kanıtlamak, bu düşünce ve örgütlülüğü temsil etmek, (eylem öncesi bağımsız sınıf çalışması bir yana bırakılırsa), işçi eylemlerinde işçi sınıfından ayrı kortejler oluşturmayı değil, sendikacı gericilerin sınıf devrimcilerine karşı korumak adına oluşturduğu güvenlik zincirlerini kırmayı, bugün işçi sınıfının bilincinde oluşturulan gerici barikatları parçalamayı öne çıkaran bir duruş ve eylem çizgisini gerektirmektedir. (Zaten çoğunluğunu sınıf dışından kazandığı kadro ve çevrelerini, böyle bir işçi eyleminde bile olsa sınıfla buluşturmak, sınıfı dönüştürmeye yöneltmek yerine kendi örgütlü varlığını korumak/göstermek adına alanda zincir oluşturmak, kendini sınıftan yalıtmak sınıfı dışlamak anlamına gelir ki, sendika bürokratları da zaten bu tür bir gayret içinde oluyorlar.)

Eğer küçük-burjuva toplumsal kimliğin bir hastalığı değilse, "düzene karşı güç gösterisi", sınıf mücadelesinin ihtiyaçları ve gelişimi doğrultusunda biçimlenmelidir. Bilimsel sosyalist öğreti, en büyük gücün işçi sınıfının devrimci gücü olduğunu ortaya koyuyor. O gücü kazanmak devrimi kazanmaktır. Onu kazanmayı önüne koymadan, işçi sınıfının tarihsel ve toplumsal gücünü önemsemeden girişilen bütün devrimci çabalar sonuçsuz kalmaya mahkumdur.

* Geçen yıl gerçekleşen işçi eylemleriyle kıyaslandığında, 5 Ocak mitingine devrimci örgüt ve partilerin daha fazla ilgi göstermesi yine de olumlu bir gelişmedir. Dün bu ilginin zayıf olduğunu söylüyorduk. Bugün devrimci-demokratların bu ilgide geç kalmış olmasının ve bu ilgiyi yanlış bir şekilde göstermesinin yarattığı sorunları tartışıyoruz. Geç kalınmış

olması telafi edilebilir bir boşluk yaratmanın ötesinde bir güçlük yaratmıyor. (Yine de, reformist partilerin bu boşluğa her geçen gün daha iddialı bir tarzda yerleştiği gerçeğini de küçümsememek gerekir. Nitekim 5 Ocak mitingi, geçen süre içinde reformistlerin sınıfa dönük çalışmalarından belli bir güç kazanarak çıktıklarını gösterdi.)

Ne var ki bugün yeniden gündeme gelen işçi-emekçi kitle hareketine doğru bir politika ile müdahale etmek daha da önemlidir. Dar grup ve örgütsel çevreye dönük bir propaganda ve eylem çizgisi ile kitle mitinglerinde bulunmak bir şey ifade eder. Ancak bu, kitlesel gösterilerin devrimcileşmesi için yeterli değildir. Kitle eylemlerini devrimcileştirmek için doğru ve uygun hedef ve sloganlar önermek zorunludur.

* Kitlelerin politize olmasında ve devrime hazırlanmasında sokak gösterileri, mitingler önemli bir yer tutar. Sınıf dayanışmasının, devrimci güç ve eylem birliğinin yarattığı coşku ve kararlılık en açık biçimde bu gösterilerde gerçekleşir. Bugün başını sendikalist-reformist akımların çektiği kitle gösterileri barışçıl bir temelde gerçekleşmektedir. Bu temelde gerçekleşen bu miting ve gösterilerin düzene doğrudan yönelecek devrimci bir eylem haline getirilmesi, kuşkusuz devrimci sınıf çalışmasının katettiği mesafe ve kazandığı başarılarla yakından bağlıdır. Ancak kitle gösterilerinin, bunun da ötesinde, kendi özgül koşullarına, taşıdıkları dinamiklere, gerçekleştikleri siyasal konjonktüre vb., bir dizi faktöre bağlı olarak taşıdıkları özellikler vardır. Bu özellikleri öğrenmek, kitle gösterilerine yön vermek için atılması gereken ilk adımdır.

* Ne kadar disiplinsiz ve dağınık görünürse görünsün, ne kadar iddiasız ve programsız ya da geri talepler doğrultusunda gerçekleşirse gerçekleşsin, düzen ve sermaye sınıfının çıkarına karşı olan her kitle gösterisi, benzetme uygunsa, "duvarda asılı patlamaya hazır bir tüfek"e benzer. Barışçıl bir temelde de olsa anti-faşist bir gösteri, ırkçılığa karşı bir protesto yürüyüşü, sendikal ve demokratik hak talepleri için yapılan bir miting, bir sokak çatışmasına, düzenin kolluk kuvvetleriyle dişe dişe bir kavgaya dönüşebilir. Bunalım dönemlerinde ise, sözkonusu olan barışçıl eylemler dahi olsa, içinde yeni bir kitle hareketi dönemini başlatacak dinamikler bulmak mümkündür. (Rusya'da 1905'te başını Papaz Gapon'un çektiği, dilekçe vermek üzerine Çarın sarayına yürüyen barışçıl temeldeki yürüyüş, bir anda 1905 Devrimi'nin önünü açan devrimci bir basamak, bir kıvılcım işlevi görmüştü.)

* Ön çalışması yeterince yapılmayan bir kitle gösterisi, kendiliğindenci bir çizgiye teslim olur. Komünistler, genel propaganda ve ajitasyon görevlerini olağan dönemlerde de aksatmamalı, fakat böylesi eylemlerin öncesinde daha yoğun ve yaygın bir faaliyet örgütlemeye girişmelidirler. Bugünkü koşullarda, kitlesinin alanlara çıkmasından sakınan sendika bürokratlarına rağmen eylem çağrıları yapmalı, bu çağrılarla birleşen bir devrim ve sosyalizm propagandası yürütmelidir.

* Çağrısını ve hazırlığını biz yapmasak dahi, kitle eylemlerinin taleplerine uygun sloganlar hazırlamak, ona doğru hedefler göstermek, onu daha ileri çekecek taktik ve politikalarla donatmak bizim görevimizdir. Eylem alanında, eyleme birer katılımcı sıfatı ile bulunmak bizim işimiz değildir. İşçi-emekçi sınıfın talep ve istemleri çerçevesinde gerçekleşen eylemlerde onlardan bağımsız kortejler oluşturmayı değil, onların kortejlerine girerek içerden yaygın ve doğrudan müdahaleyi daha etkin ve örgütlü bir düzeyde sürdürmeliyiz. Bugüne kadar sürdürdüğümüz bu çizgiyi bundan sonra daha da derinleştirmeliyiz.

* Bugün için bizim müdahalelerimizin sınırlarını aşan genişlikteki kitle eylemlerine, dışımızdaki devrimci örgüt ve gruplarla bu temelde güç birliği yaparak müdahale etme olanaklarını zorlamalıyız. Bu olanakları zorlamak, örgütlemek, önümüzdeki kitle gösterilerinde net politik bir tavır haline gelmelidir.

* İşçi-emekçi sınıflarının bağımsız devrimci eylemlerini örgütlemek, uzak bir geleceğin değil, bu yolda katedilecek mesafenin ve başarının kazanılması sorunudur. Zindan direnişleri döneminde gerçekleşen Taksim yürüyüşü, yeterince hazırlık yapıldığında ve cüret edildiğinde kitle eylemlerini örgütleyebilmenin bugünden gerçekleştirilebileceğini ortaya koydu.

* Kitle eylemlerine önderlik etme düzeyine ulaşmak için geçmişin tarihsel deneyimlerinden

(Devamı s.11'de)

Sınıf devrimciliği sorumluluğu üzerine

İşçi yoldaşların çok yönlü eğitimi

Bir sınıf devrimcisinin en öncelikli görevinden biri de ilişkiye geçtiğ sınıf bireylerinin bilincini siyasal sınıf bilinci düzeyine çıkarmaktır.

Bu nasıl başarılacaktır?

İşçilere yalnızca materyallerimiz üzerinden soyut teorik ilkelerimizi ve tezlerimizi anlatarak bunu başaramayacağımız bilinmektedir. Kendi eğitimimiz de dahil olmak üzere, işçilere dönük eğitim faaliyetimiz çok daha kapsamlı ve çok yönlü olmalıdır.

Geçmişte tüm köklü marksist partilerin "parti okulları"ndaki eğitim faaliyetleri temel marksist eserler üzerinde gerçekleştirilen bir eğitimi olmuştur. İşçiler öncelikle Marksizmin temel bilgileri veriliyordu. İşçiler ekonomi politikten felsefeye, sosyalizmden pozitif bilimlere (fizik, kimya vb.) kadar hemen her konuda kendilerine verilen son derece yararlı dersler üzerinden yetiştirildiler. Sağlam bir ideolojik temel demekti bu ve bu partiler de sağlam bir temel üzerinde inşa edildiler.

Biz de aynı yolu izlemeliyiz. İşçilere temel marksist eserleri okutmalı, bu eserler üzerinde onları eğitmeliyiz. Sağlam dava adamı yoldaşlar olabilmeleri buna bağlıdır.

Konuyu biraz daha açalım. Toplum sınıflardan, tarih de bu sınıfların birbirileriyle karşılıklı mücadelelerinden oluşur. Son tahlilde farklı sınıfları temsil eden partilerin mücadelesidir bu. Öyleyse işçilere öncelikle tarih ve toplum bilinci vermeliyiz. İşçilere kendileriyle birlikte toplum içindeki sınıfları anlatmalıyız. Bu sınıfların çıkarlarının nerede yattığını, nasıl ve neye göre gerçekleştiğini, nasıl belirlendiğini anlatmalıyız. "Sömürülüyoruz" diyoruz. İşçilere bu sömürünün nasıl gerçekleştirildiği bizzat üretim süreci üzerinden ve somut olarak anlatılarak / örneklendirilerek kavratılabilir. "Sömürü düzeni" diyoruz. Bu düzeni nasıl değiştireceğiz? Bunu ne tür bir mücadeleyle, ne tür araçlarla gerçekleştireceğiz? İşçiler bu konularda açık olabilmelidirler.

Bu bizi sınıflar ve partiler mücadelesine getirecektir. İşçilere sınıf ve partiler mücadelesinin ne olduğunu, neden zorunlu olduğunu, nasıl gerçekleştiğini, verili koşullarda bunun hangi somut biçimler aldığını ve nihayet hangi sınıfın hangi parti ya da partilerce temsil edildiğini anlatmalıyız.

Bunlar da yeterli değildir. Onlara tarihi anlatmalıyız. Tarihte bu nasıl cereyan etmiştir? Nasıl yaşanmıştır? Bunları somut olarak, örneğin Ekim Devrimi ve onun partisi üzerinden, anlatmalıyız. Ekim Devrimi'nin partisi nasıl kuruldu? Nasıl ve kimlere karşı mücadele etti? Aynı koşullarda başka hangi partiler vardı? Bolşevikler kimdi? Menşevikler kimdi? Sosyalist Devrimciler partisi hangi sınıfı temsil ediyordu? Ekonomistler diye kimlere deniliyordu? Tüm bu partilerle devrimin partisi bolşevik parti arasındaki temel farklılıklar nelerdi? İşçiler temel çizgileriyle bu bilgilerle donatılmalıdırlar.

Sonra bize dönmeliyiz. Bizim koşullarımızda hangi partiler var? Bizim partimiz nasıl bir parti olacaktır? Biz neden Lenin'in partisini örnek alıyoruz? Neden Lenin'in partisine benzemek zorundayız? Bizdeki Menşevikler, Sosyalist Devrimciler, Ekonomistler kimlerdir?

Tüm bunları, ilk manifestonuz olan *Komünist Manifesto*'dan başlayarak, kavratmalıyız. Tüm bir tarihi, sınıflar mücadelesini ve partileri anlatmalıyız ki, işçiler sağlam ve tam bir bilinç alabilsinler. Bilinçleri siyasal sınıf bilinci düzeyine çıkabilsin.

Hareketimiz kendisini artık program ve parti düzeyinde ifade etmenin eşiğine gelmiştir. Bunun kendisi herşeyden önce kadrolarımızın bu düzeyde bir bilgi ve birikime sahip olmasını gerektirir. Bu bilgi ve birikime sahip olamadığımız koşullarda işçilere hiçbir şey öğretemeyiz. İyi bir öğretmen olamayız. Oysa bugün, mütevazi ölçüler içinde iyi bir tarihçi,

siyaset ve toplum bilimcisi olmak zorundayız. Zira süreç bunu gerektiriyor.

İyi bir öğrenci olmalıyız!

Sınıfın devrimcisi tarih üzerinde, sınıflar savaşı ve toplumlar üzerinde bilgiçlik taslayan biri değildir. Tarihi kendisi yazmış gibi anlatan bir ukala hiç değildir. Bu anlamda bir öğretmen/eğitimci olmak bizden uzak olmalıdır. Neden? Çünkü herşeyi bildiğini sanan bu tür sözde eğiticiler işçleri eğitemez ve kazanamazlar. Bu türden eğitmenler işçilerden anında tepki alırlar. İşçiler kendi sınıf sezgileriyle bu tür unsurları çok çabuk tanırlar ve deyimi hoşgörün çabuk defederler.

Sınıfın devrimcisi mütevazi olur. Yalnızca öğretmen değildir o. Sınıftan öğrenmeyi bilen kişidir. Sınıfın öğrencisi olmayı büyük bir alçakgönüllülükle kabul eden, bunun yararına inanan biridir. Bir öğrenci gibi soru soran, dinleyen ve gerektiğinde karşısındakinden çok şey öğrendiğini itiraf etmeyi erdem sayan bir kişidir. Çünkü bilir; işçiler pek çok şeyi kendi öz deneyimleri ile öğrenmektedirler. Ancak soyutlayamaz, sistemli hale getiremezler. Sınıf devrimci işte tam da burada devreye girer. Ama çiğlik yapmaz, bilgiçlik taşımaz. İşçinin soyutlayıp-sistemleştiremediği şeyi, işçi ifade etmiş gibi ortaya koyar. İşçilerin kendilerine güvenmelerini sağlayan, heyecanlandırıp bize yaklaştıran ve daha önemlisi, bizi kendilerinden biri saymalarını olanaklı kılan yaklaşım da budur.

Dersimizi iyi çalışmalıyız!

Herhangi bir işçi ile konuşmaya ya da bir toplantıya giderken çoğumuz doğru-dürüst hazırlık yapmayız bile. "Nasılsa konuşan biri olur" ya da "nasılsa konuşacak bir şeyler bulurum" deriz kendi kendimize. Herşey bir yana tam bir tembelliktir bu. Sonuç ise "sınıfta kalmak" tır, sınıftan geçer not alamamaktır kesinlikle.

Sınıfın devrimcisi yoğun işleri arasında (kaldı ki çoğumuzun bolca vakti var!) dahi okumayı ihmal etmeyen ve aralıksız sürdüren kişidir. Bu bundan böyle çok daha gereklidir, daha doğrusu kesin bir zorunluluktur. Okuma işi çalışkan bir öğrenci titizliği ile yürütülmelidir. Bilinçli ve sürecimize uygun bir okuma olmalıdır. Bir işçiye ne anlatacaktır ve nasıl anlatacaktır? vb... Bunu bilerek okumalı ve iyi hazırlanmalıdır. Deyim uygunsa, sınava girecek bir öğrencinin heyecanı ile dersini iyi çalışmalıdır. Bu heyecan ve hazırlıkla işçilerin arasına ya da toplantılara gitmelidir. Toplantı ya da görüşmenin verimli olabilmesi buna bağlıdır. Bu takdirde işçiler onun ciddiyetle hazırlandığını, yoğun emek harcadığını görüp anlayabileceklerdir. İşte o zaman ona saygı duyacaklar, can kulağıyla dinleyecekler ve anlattıklarını daha bir içtenlikle kavramaya çalışacaklardır. Dahası da bu durum işçileri de okumaya teşvik edecektir. İyi ders verebilmek ve sonuç alabilmek iyi hazırlanmakla olanaklıdır.

Mücadeleci ve militan olmalıyız!

Sınıfı devrimcileştirmede, sınıfın üyesi tek tek işçileri atak, korkusuz ve militan unsurlar haline getirmede kavranacak halka, militan bir tarz üzerinden gerçekleşen bir sınıf çalışması pratiğidir. Sınıf devrimcisi, işte bu pratiği var eden, onu kendi kişiliğinde ve kimliğinde birleştiren kadrodur.

Bizim kadrolarımız militan-savaşçı kadrolar olmalıdırlar. Her bir faaliyetini militan yol ve yöntemler kullanarak yürütebilmelidirler. Yalnızca bildiri dağıtırken, afiş asarken ve yayınlarımızı işçilere ulaştırırken değil, tüm grev, direniş ve gösterilerde de bu tarzı tutturmalıyız. Fabrikada, işyerinde, semtte, kısacası yaşamın her alanında bu tarzın egemen hale gelmesi için özel bir hassasiyet göstermeliyiz.

İlişkide bulunduğumuz her işçiye bu özellikleri aşılamalı, onlara cesaret vermeli, militanlığı kavratmalı, pratiğini göstererek onlara da yaptırmalıyız. Bu, küçük-burjuva devrimciliğini ya da militanlığını aşmada tayin edicidir.

Militan kimlik yalnızca dışarda değil, içeride ve en önemlisi düşmanı karşısında da ortaya konmalıdır. Yalnızca kendimizi ve örgütümüzü korumak, komünist ilke ve değerleri savunmak için değil, proleter ve emekçi kitlelerle ilişkilerimizi de özenle korumak için... Bize evini açan yayınımızı ve bildirilerimizi alan dağıtan yardım edenleri

ölüm pahasına korumalıyız.

Unutmayalım ki işçi ve emekçiler dirençli devrimcileri asla unutmazlar. Hep anarlar, sahiplenirler ve ararlar. '71'in devrimci kahramanlarını, Deniz'leri, Mahir'leri ve İbrahim'leri nasıl unutmadılarsa... İyi bir miras bırakmalı, güven duyulacak militanlar olmalıyız... Bu yalnızca yığınların bize sempati beslemelerini ve güven duymalarını sağlamayacak, aynı zamanda ve daha önemlisi, onların "terör korkuları"nı da yıkacak, bize yaklaşmalarını da olanaklı hale getirecektir. Bize evlerini daha çok açacak, yayınlarımızı bir başka gözle okumalarını sağlayacak ve nihayet bizimle ilişki kurmada ve geliştirmede, bizimle birlikte savaşmada onları daha da cesaretlendirecektir. Bir kısmını taze kuvvet militanlar olarak örgütlememiz böyle mümkün olacaktır. Sınıfın militan devrimci hareketinin yolu da bu şekilde örülecektir.

Güvenilir olmalıyız!

Sınıf devrimcisi verdiği sözü asla unutmaz ve yerine getirir.

Savundukları ve söyledikleriyle tutarlı davranır. Tersi durumda hesap verir, özeleştiriden kaçınmaz.

Disiplinli olur. Bunu yaşamında kanıtlar. Sözgelimi işçiyse işine zamanında gider. İşini aksatmaz.

Prensip sahibidir ve prensiplerinden asla taviz vermez. Örneğin, randevularını aksatmaz, zamanında gider. Kitle ilişkilerinde ise buna çok daha titiz bir biçimde riayet eder.

Kendisinden önce ilişkilerini ve yoldaşlarını düşünür. Onları özenle korur. Tehlike anında önce onları uyarır, önlem almalarını sağlar. Bunu örgütü korumak olarak algılar ve yapar.

Ve sınıf devrimcisi açık ve dürüst davranır. Yalan söylemez. Örgütsel sırlar ve onları ilgilendirmeyen şeyler dışında, kitleler içinde oldukça açık davranır. Gizlilik adına esrarengiz tuhaflıklar yapmaz. Her aşamada onlara güvendiğini hissettirir ve belirtir.

Kitlelerle politik ilişkiler kurar. Politik-örgütsel sorunlarımıza onları da ortak eder. Ancak onların özel sorunlarıyla da içli-dışlı olur. İlgi gösterir ve çözümü için onlarla tartışır. Çözüm bulur, çözüm önerir. Gerektiğinde çözümünü üstlenir. Bir dost, bir kardeş, ev halkından birisi gibi davranır. Bu bizi kendilerinden biri olarak görebilmelerini, güvenebilmelerini sağlar.

Dava adamı olmak!

Sınıfın çıkarlarını savunduğunu, bunun için özel yaşamı da dahil pek çok fedakarlık yaptığını söyleyen çok kişi vardır. İşçiler sendika ağalarından ve pek çok kimseden bunu duyuyorlar. Ama bunun böyle olmadığını bizzat yaşayarak görüyor ve inanmıyorlar. "Eski solcu" ya da hala solcu-devrimci kimseleri de görüyorlar. Bir süre sonra onların da aynı dokuya sahip olduklarına tanık oluyorlar ve güvenmek için bir neden bulamıyorlar. Aynı duruma düşmemeliyiz. Oluşan güvensizliği kırabilmek için özü-sözü bir olan devrimciler olmalıyız. Onların çıkarlarını savunduğumuzu yalnız sözle değil, pratiğimizle gösterebilmeliyiz. Gerektiğinde işten atılmayı, gerektiğinde en önde dövüşüp dayak yemeyi, gözaltına alınıp işkencelerden geçmeyi, yıllarca sürecek bir tutuklanmayı vb. göze aldığımızı gösteremezsek, onlara güven veremez, onları inandıramayız.

Kişisel yaşam-kişisel gelecek peşinde koşanlar devrimci değildirler, böylelerine işçiler güvenmezler. Sınıf devrimcisi, sınıfın çıkarları için kavga eden, onun gerektirdiği bedelleri ödemeye hazır olan, bedel ödeyen insandır.

Geçmişinde devrimcilik olan ama bugün devrimcilik yapmayan, hatta yaptıklarını akılsızlık olarak anlatan çok sayıda eski solcu vardır. Bugün işçiler ve emekçiler bize böyleleri üzerinden bakabiliyorlar. Bunu değiştirmek elimizdedir. Bu ise devrimcilikte ısrarımızı ve kararlılığımızı pratikte onlara gösterebilmekle olur. Bunun adı dava adamlığıdır.

EKİM'in ve Ekimci olmanın farkını göstermeliyiz

Sınıfın gerçekten militan savaşçıları olmanın EKİM'deki karşılığını iyi bilmeliyiz. Sınıfın içinde çalışan başka akımlar da vardır. Geçmişte TKP, TİP, TSİP vardı. Bugün yerini İP, TDKP almıştır. Bunların hepsi de reformisttir. Elbette bu niyetleriyle değil,

ideolojik çizgileriyle, politikaları ile ilgilidir. Bizim ise ideolojik çizgimiz, politikamız ve taktiklerimiz ihtilalcidir. Politika yapış tarzımız proletercedir. Proleter yöntemleri öngörüyoruz. Ama bu yeterli değildir, bunun pratik karşılığı vardır. Ve bunu tam bir tutarlılıkla yapmaktır asıl önemli olan. Yoksa onlardan hiçbir farkımız kalmaz. Tersi durumda, iddia ve niyetlerimiz ne olursa olsun, onlara benzemek akibeti ile yüzyüze kalırız. Farklılığımızı her alanda gösterebilmeliyiz. Ancak bu takdirde sınıfa ve üyelerine güven verebilir, onları tarafsızlıktan ya da yalnış tercihlerden sakındırabiliriz.

Aynı şekilde, devrimci hareket içindeki sosyalist öğeleri/devrimci militanları kazanmanın yolu da buradan geçmektedir. Onlar küçük-burjuva devrimciliğini aşan bir pratiğe tanık olmadılar. En fazla TKP, TİP ve TSİP'i gördüler. Bugün ise TDKP, İP vb.lerini görüyorlar. Sınıftan ve sosyalizmden sözeden ve sınıf içinde çalışmayı esas alanların yaşadığı akibet onları önyargıyla donattı. Bu aynı iddiaları yineleyen bizleri hemen kucaklamalarını bekleyemeyiz. Bizi sınamadan bize güvenmelerini isteyemeyiz. Bizi sınayacaklar, kendi deneyleriyle bizim onlardan farklı olduğumuzu göreceklerdir.

Geçmişin devrimci geleneği içinde bize esin kaynağı olacak, sahiplenecek pek çok şey vardır. O gelenekleri kendi geleneğimiz olarak sahiplenmeliyiz. Ama onu bir başka sınıfın içinde, bir sınıf devrimciliği geleneği halinde yeniden içeriklendirip-biçimlendirmeliyiz. Bu kolay olmayacaktır kuşkusuz. Ama heyecan vericidir ve biz bunu heyecanla, inatla, sabırla, bilinçle ilmek ilmek örüp yaratmak zorundayız. O zaman yeni bir devrimci gelenek/sınıf devrimciliği, yeni bir devrimci tipi/sınıf devrimcisi oluşacaktır. Egemen devrimcilik haline gelecektir. İşte o zaman küçük-burjuva devrimciliği üzerindeki tam zaferimizi ilan edebileceğiz. İşte o zaman işçi sınıfı tarafsızlıktan kurtulup bir taraf haline gelebilecek, PARTİ olacaktır. Kendi geleneğine kavuşacak, partili hale gelecektir.

Sınıfın en büyük zayıflığı tarafsızlığıdır. Bundan kurtulması ise bir an önce bir parti içinde birleşmesi ile olacaktır. Sınıf devrimcisi, işçi sınıfının tarafsızlıktan kurtulmasını ve kendi partisinde birleşip-örgütlenmesini sağlamak görevi ile yükümlüdür.

Büyük bir hırs ve heyecanla bu görevi başarmak üzere ileri atılmalıyız!

S. METİN

Kitle hareketi ve görev...

(Baştarafı s.7'de)

ve bugünün güncel örneklerinden dersler çıkarmalıyız. Bu deneyim ve derslerin sağlayacağı açıklıklar üzerinden öncelikle kendi cephemizde yaşanan yetersizlikleri ve zaafları hızla aşabilmeliyiz. Kitle eylemlerine ön hazırlığı (katılım, müdahale olanakları, çeşitli propaganda araç ve materyalleri vb.) en kısa ve en etkili bir tarzda gerçekleştirebilmeliyiz. *"Gitgide büyüyecek ve yaygınlaşacak olan yeni bir kitle hareketi ile karşı karşıyayız. Bu hareketin en belirgin özelliği açık politik kimliği ve hızla devrimcileşmeye açık yapısıdır."* (*Ekim*, s.159, başyazı) Bu temel tespitimizi kuvvetli bir hazırlık ve iddia ile tamamlarsak eğer, olağan dönemlerde ulaşamadığımız büyük imkanlara, ilişkilere, deneyimlere ve kazanımlara sahip olabiliriz.

* Ekonomik ve siyasal krizin kendisini açıkça ortaya koyduğu bir süreçten geçiyoruz. Kitle gösterileri doğru ve devrimci bir müdahale olmaksızın, gerçek bir önderliğe kavuşmaksızın, yer yer ileri ve devrimci biçimlere bürünse de gerileme ya da kırılmaya ilişkin zayıflıkları da içinde taşımaktadır. Yükseliş dönemlerinin görev ve sorumlulukları ek imkanlarla birlikte, ona paralel olarak artar. Bu görev ve sorumlulukları hakkıyla yerine getirebilirsek, ancak o zaman onun yarattığı devrimci imkan ve sonuçlardan yararlanabiliriz. O halde, olağan dönemin rahatlığı ve hareket tarzına derhal son vermeliyiz. Sınıf çalışmasının görevlerini aksatmaksızın, kitle gösterilerine daha güçlü, daha iddiali hazırlanmalıyız. Sınıf içinde kitle çalışmasını her düzeyde ve her yerde hakkıyla yerine getirirsek, partileşme yolunda çok güçlü bir engeli de böylece aşmış olacağız.

K. ERHAN

Fabrika çalışması üzerine-1

Çalışmanın başlangıcında gözetmemiz gereken bazı noktalar

Bir fabrika çalışmasınının başlangıcında, kuşkusuz ilk görevimiz fabrikayı ve işçileri tanımak, çalışma alanımız üzerinde genel bir hakimiyet sağlamak olacaktır. Bu, gerek kitle içindeki siyasal-örgütsel çalışmada, gerekse kitlelerin eylemini örgütlemeye yönelik hazırlıkta bize yol gösterecektir.

Fabrikayla ilgili olarak: Fabrikanın sektördeki yeri, üretimin örgütlenmesi, yaşam ve çalışma koşulları, ücret, yemek, mesai, işyerindeki baskılar vb. işçilerin en çok tepkisini toplayan sorunlar; işverenin bir direniş karşısında en zayıf olduğu dönemler ve işletmenin bu açıdan en kritik bölümleri; fabrikanın mücadele geçmişi; işverenin gündemdeki saldırı planları, yöntemleri, araçları; işçilerin bölgedeki diğer fabrikalarla ilişkileri vb... Tüm bunlar fabrika özgülünde somut bir mücadele politikasının, taktiklerinin oluşturulmasını ve faaliyetin somut hedef ve görevler doğrultusunda daha planlı ve bilinçli yürütülmesin mümkün kılacaktır.

İşçilerle ilgili olarak: Siyasal eğilimleri (şovenizm, dinsel gericilik, sosyal-demokrasi, devrimci-demokrasi, reformizm, sendikalizm vb.), ulusal-etnik-dinsel-mezhepsel kökenleri, değer yargıları, kişilik ve davranış özellikleri, örgütlenme (sendika ya da komite) deneyimleri, sınıf bilinç ve güdüleri, patron, amirler ve devletle ilişkileri, işyerindeki haksızlıklar karşısındaki tutumları, mücadele eğilimleri, kendi aralarındaki ilişkiler, alışkanlıklar, gruplaşmalar, doğal öncü konumundaki işçiler, oturdukları semtler, katıldıkları sosyal-kültürel-siyasal (dernek, halkevi, parti vb.) etkinlikler vb... Tüm bunların kavranması, bize hangi işçilere ne tarzda yaklaşacağımız, başlangıçta kiminle ne düzeyle ilişki kuracağımız, kimler üzerinde özel bir tarzda yoğunlaşacağımız, devrimci kimliğimizi ve siyasal-örgütsel faaliyetimizi özellikle hangi işçilerden gizleyeceğimiz, siyasal müdahalemizin özgül biçimleri vb. konularda yol gösterecektir.

İlk gözlemler doğal olarak genel, yetersiz ve eksikli olacaktır. Sadece gözlem yoluyla fabrikanın ve kitlelerin gerçek durumunu anlayabilmek mümkün değildir. Bir fabrika somutunda kitleleri ve mücadele koşullarını tanıyabilmek ancak mücadele sürecinin deneyimleri içinde başarılabilir. Ama ne kadar genel de olsa, ön gözlemler üzerinden kimi sonuçlar çıkartmadan atılacak adımlar isabetsiz ve etkisiz olacaktır. Fabrika çalışmasına kör bir acelecilikle giriştiğimizde, bir işbirlikçinin ihbarı ile kendimizi fabrika dışında bulabileceğiz. Fabrikada siyasal çalışma tabiki kitlelere karşı gizlilik içinde yürütülmez. Ama özellikle başlangıç aşamasında, çalışmanın geleceğinin geride bir şey bırakmadan fabrikada atılmamaya bağlı olduğu düşünülürse, bu konuda özel bir dikkat içinde olmamız, ayağımızı yere sağlam basmamız gereklidir. Fabrika içinde siyasal-örgütsel çalışmayı sabırlı, hedefli ve planlı bir tarzda dipten dibe yürütmesini bilmeliyiz. Bugün sendikal bir örgütlenme çalışması dahi kitleye bütünüyle malolup açık bir savaşım halini alana kadar, aylar süren bir hazırlıkla yarı-legal bir tarzda, örgütlülük sağlamlaştırıldığı ölçüde kitleninin değişik kesimlerine açılan, işbirlikçilerden ise bütünüyle gizli tutulan bir süreç olarak yürütülür. Tersi durumda yenilgi kaçınılmaz olur.

İlk gözlemler, çalışmaya somutta nereden ve nasıl başlayacağımız konusunda bize yol gösterecektir. Örneğin öncü işçilerin bir komite örgütlenmesinin mevcut olduğu bilgisini aldıysak, doğal olarak kite çalışmasını bu komite üzerinden yürütmek özel bir önem kazanacaktır. Ya da halihazırda bir sendikalaşma ya da sendikal muhalefet çalışması varsa, ilgi ve dikkatimiz bu çalışmaya etkin bir tarzda katılmaya ve bunun gerektirdiği ihtiyaçları karşılamaya yönelik olarak yoğunlaşacaktır. Kötü yemeklerin ya da fazla mesailerin geçmişte sık sık işçilerin tepkisine neden olduğunun bilgisini aldıysak, ilk yazacağımız bildiride kitleyi eyleme seferber etmek için bu yöndeki ajitasyona özel bir önem vereceğiz. Fabrikada Alevi işçilerin yoğun olduğunu öğrendiysek, Sivas katliamının yıldönümünde işçileri protesto eylemlerine katılmaya çağıran, ama aynı zamanda Alevi reformizmini ve gericiliğini karşısına alan bir

bildiriyi örgütlemeyi ihmal etmeyeceğiz. Eğer geçmişte yenilgi ve tensikatlarla sonuçlanan bir eylem deneyimi sözkonusuysa, bugün bunun geri duruşa yol açan etkilerine karşı mücadeleyi özel bir tarzda yükselteceğiz, bu deneyimin dersleri ışığında işçilerle tartışacağız. Eğer fabrikada RP'nin etkisi altında olan çok sayıda işçi çalışıyorsa, RP'nin siyasal teşhirine daha özel bir önem vereceğiz, vb...

Başlangıç döneminde fabrikadaki işçi kitlesiyle, her fırsatı değerlendirerek yaygın ve çok yönlü ilişkiler kurmak her bakımdan gerekliliktir. Bu açıdan, ileri-geri, Kürt-Türk, Alevi-Sünni, sağ-sol vb. ayrımların darlığına düşmeden, tersine bu ayrımların aşılmasında diğer işçilere de örnek olacak bir tarzda ilişki ağımızı genişletmeye çalışmalıyız. Bunlar başlangıçta siyasal yönünden çok dostluk, arkadaşlık, sınıf kardeşliği yönü öne çıkan türden ilişkiler olacaktır. Ama bu yaygın ilişkiler hem etkin bir kitle çalışmasının dayanağını, hem de siyasal faaliyetimizin ve örgütsel ilişkilerimizin patrona ve işbirlikçilerine karşı korunmasının güvencesini oluşturacaktır. Sıcak ilişkiler kurmak, sınıf kardeşliği bağlarını geliştirmek, onları mücadelenin içine çekmek açısından sınıfın hiçbir kesimine önyargıyla yaklaşmamalıyız. İlk zorlanma karşısında geri çekilmemeli, ilişki kurma ve siyasal etkileme çabasında inatçı bir ısrar sergilemeliyiz. Lenin "*yığınların hangi kesimlerinin devrimci ajitasyona ne kadar açık olduklarını öğrenmek mi istiyorsunuz?*" sorusunu sorar ve yanıtını verir: "*Bunu öğrenmenin tek yolu vardır, o da yığınların bütün kesimleri içinde devrimci ajitasyonu yükseltmektir.*"

Yakın dönemde MYO'da yer alan bir deneyimde; MHP'nin ve RP'nin siyasal etkisi altında olan işçilerin bir direniş sırasında öne çıkmaları ve komünistlerin müdahalesine destek vermeleri, buna karşılık devrimci-demokrat ya da yurtsever işçilerin bundan geri durmaları örneği veriliyordu. Buradan hareketle devrimci sınıf-fabrika çalışması ile popülist semt çalışması arasındaki farklılığın anlam ve önemine de dikkat çekiliyordu. Sınıfın tüm kesimlerine hitap eden ve tüm kesimlerine yönelen bir müdahale başarılamadığı koşullarda, bu kez fabrikanın içinde "popülist" ve "dışarıdan" bir çalışma tarzı boy verecektir. Fabrikalarda politik ilgi ve müdahalenin genel propaganda üzerinden yürümesi ve sadece Alevi, Kürt ve devrimci-demokrat kesimlere yönelmesi buna bir örnektir. Deneyimler şunu gösteriyor ki, alan ve kitleye dönük sarsıcı bir politik müdahale, içeriden fabrika özgülüne oturan bir mücadeleyle ve birebir ilişkiler üzerinden yakın bir ilgiyle birleştiğinde, bugün sınıfın hemen her kesiminden işçi kazanmak mümkün olabilmektedir.

Fabrikayı ve işçileri daha iyi tanımak için, ileri, öncü bir konumda olsun ya da olmasın, fabrikada uzun süredir çalışan eski işçilerle ilişki kurmaya, bilgi ve deneyimlerinden yararlanmaya özel bir önem vermeliyiz.

Gündelik mücadeleyi örgütlemenin önemi

Başarılı bir sınıf ve fabrika çalışmasının tayin edici halkası, kitleleri kitle mücadelesinin somut ihtiyaçları üzerinden kavramak ve bu ihtiyaçlara militan devrimci tarzda yanıt verebilmektir. İşçileri bu doğrultuda harekete geçirmek, örgütlemek, mücadeleye, eyleme, direnişe seferber edebilmektir. Bu mücadele içindeki yol gösterici öncü konumumuzla, kararlılığımızla, militanlığımızla kitlelere güven vermek, onlarla kaynaşmayı başarabilmektir.

Burada sözkonusu mücadelenin, eylemin içeriği ya da talepleri konusunda özel bir kayıt düşmek anlamsız olacaktır. Yığınların siyasal bilinç ve örgütlülük düzeyine bağlı olarak bu mücadelede siyasal yön başlangıçta öne çıkmayabilir. Ama bu durum kitlelerin günlük mücadelesini örgütlemenin önemini bir nebze olsun azaltmaz. Sınıf devrimcilerinin burada kazanacağı önderlik konumu, yaratacağı siyasal etki ve örgütsel mevziler, kitle hareketinde gitgide siyasal devrimci yönün ağırlık kazanacağı, militan mücadele biçimlerinin öne çıkacağı daha ileri eylem süreçleri için de bir hazırlık ve dayanak teşkil edecektir.

İşçileri harekete geçirmek, örgütlemek, mücadeleye, eyleme, direnişe sevketmek... Sınıfın mücadele gündeminin ve acil ihtiyaçlarının bu görevleri yakıcı bir tarzda dayattığı bugün, fabrikalarda, haklar için eyleme, eylem için örgütlenme görevlerine kitlenmemiş, onunla birleşmemiş bir siyasal sınıf faaliyeti, başarısızlığa mahkum olacaktır. Kadrolar ne kadar yetkin ajitatör ve propagandacı olursa olsun, ne kadar çok gazete, broşür, bildiri, afiş vb. kullanılırsa kullanılsın, kitlelerle ne kadar yaygın sosyal ilişkiler

kurulursa kurulsun, sonuç alınamayacaktır. Örgütçü yanı zayıf olan kadroların bu zayıflıklarının üzerine özel bir tarzda gidilmiyorsa, o fabrikada kalıcı mevziler kazanmak da mümkün olmayacaktır.

Rusya'da gelişen ekonomik mücadelenin sınıf hareketine damgasını vurduğu uzun bir dönem (1895-1902) boyunca işçi-fabrika çalışmasında kılavuz işlevi gören "*Ajitasyon Üzerine*" broşürünün yazarları Martov ve A. Kremer şu deneyimlere dikkat çekiyorlardı:

"*İşçileri mücadeleye çekecek özellikleri ve belki de en önemsiz görülen konuyu yakalayabilmek için, hangi kötü muamelelerin işçilerin ilgisini en kolaylıkla tahrik ettiğini anlayabilmek, harekete geçmek için en uygun anı seçmek, sözkonusu anda hangi mücadele yönteminin en etkin olacağını bilmek gerekir. Böyle bilgiler, ajitatörün işçi sınıfı ile sürekli temas içinde olmasını ve sözkonusu sanayi dalındaki gelişmeleri aralıksız takip etmesini gerektirir. Her fabrikada sayısız kötü muamele vardır ve işçi en önemsiz ayrıntılarla ilgileniyor olabilir. Sözkonusu talebin tam ne zaman ileri sürülebileceğin kestirmek, ortaya çıkabilecek karışıklıkları önceden bilebilmek; ajitatörün asli görevi işte budur... kitlelerin yaşam koşullarını bilmek, kitlelerin duygularını bilmek ... onu doğal önder yapacaktır.*"

Fabrika çalışmasında, kitlelerin günlük mücadeleleri içinde etkin bir şekilde yer almanın, bu mücadeleyi örgütlemenin, ona önderlik etmenin görevleri üzerinde bugün daha özel bir tarzda yoğunlaşmalı ve pratikte hak ettiği önemi, ilgiyi ve dikkati göstermeliyiz. Fabrika eksenine oturan bir sınıf çalışmasında belli adımlar atmış olmakla birlikte, henüz bu alanda yeterli birikim, tecrübe ve yeteneği kazandığımızı söyleyemeyiz. Yanısıra, görevlere yaklaşım planında kavrayış yetersizliği de kendisini yer yer dışa vurabilmektedir. Bu yetersizlik, kitlelerin siyasal bilincini ve siyasal mücadelesini yükseltme görevleri ile kitlelerin günlük mücadelesi içinde en etkin tarzda yer almak görevi arasındaki bağın yeterince doğru bir biçimde kurulamaması, ya birbirinden kopartılması ya da ender de olsa birbirinin karşısına konulması şeklinde ifade edilebilir.

Sınıf devrimcileri, işçi kitlelerinin günlük mücadelesinin her türlü görünümü içinde (ileri-geri, iktisadi-politik, barışçıl-militan, yasal-yasadışı vb. ayrımları yapmaksızın) etkin olarak yer almak, tüm bunları sınıfın siyasal bilincini ve devrimci mücadelesini yükseltmenin olduğu kadar, ortak mücadele bilincini, sınıf dayanışmasını ve örgütlülüğünü geliştirmenin bir dayanağı olarak da kullanmak zorundadırlar. Bu mücadeleler içinde etkin bir tarzda yer alamamak, işçi hareketi ile komünist hareket arasındaki mesafeyi kapatamamak, kitlelerin ve kitle mücadelesinin dışına düşmek ya da en iyi ihtimalle kenarında kalmak demektir. Bu durumda ne kitlelerin güvenini kazanabilmek ne de siyasal müdahalemize karşılık almak mümkün olacaktır.

Bulunduğumuz her alanda sınıf kitlelerinin günlük mücadelesinin her türlü görünümü içinde etkin olarak yer almak, bu mücadeleyi militan bir tarzda örgütlemek, bu mücadele içinde önderlik korumunu kazanmak görevlerine kilitlenmeliyiz. Siyasal sınıf çalışmasında dikkatimizi, enerjimizi, güçlerimizi, imkan ve araçlarımızı bu görevlerin pratik ihtiyaçlarını karşılamak üzerinde yoğunlaştırmalı ve seferber etmeliyiz.

Çalışma yürüttüğümüz fabrikalarda kalıcı mevziler yaratmakta, kitleler içinde kök salmakta henüz güçlük çekiyoruz. Fabrikadan atıldıktan ya da düşman saldırısına maruz kaldıktan sonra alanda sürekliliği sağlayamayabiliyoruz. Temel sektörlerle ve sınıfın hareketli kesimleriyle kurduğumuz bağları geliştirmekte zorlanıyoruz. Sınıfın ileri kesimleri üzerinde siyasal etkimiz henüz zayıf kalıyor, vb. İşte tüm bu sorunları, alana ve kitlelere, sınıf mücadelesinin günlük somut ihtiyaçları üzerinden yaklaşma ve bu çabamıza istikrar kazandırma noktasındaki yetersizliklerimiz çerçevesinde kavramalı ve aşmalıyız.

Siyasal sınıf çalışmasında öne çıkan pratik görevlerimiz, sınıf hareketini ileriye çekmenin dönemsel-taktik ve güncel-acil ihtiyaçlarından hiçbir şekilde bağımsız değildir. Bu halkayı yakalayamayan, sınıf kitleleriyle onun somut ihtiyaçları üzerinden buluşmayı, sınıf hareketiyle onun acil görevleri üzerinden birleşmeyi başaramayan bir siyasal sınıf faaliyetinin ayakları da hiçbir zaman yere basamayacaktır. Bu durumda sınıf hareketine mücadele ve kurtuluş yolunu göstermek, onu ileriye çekmek, siyasal sınıf savaşımına önderlik etmek iddiaları da kitleler nezdinde hiçbir pratik karşılık bulamayacaktır.

(Devam edecek)

Parti olmanın eşiğinde olduğumuz bir evrede

Yurtdışında sorunlarımız ve görevlerimiz

Türkiye devrimci hareketinin ideolojik-politik platformunda kopuşumuzu sağlayan ilk hareket noktamız, geleneksel akımların küçük-burjuva parti ve örgüt anlayışını eleştirmek olmuştu. Teorik ve programatik temelin sorgulanması ise bu eksen üzerinde yapılmıştı. Yani siyasal mücadele alanına anti-leninist parti-örgüt anlayışını eleştirerek çıkmış, işçi sınıfının marksist-leninist temellere dayalı devrimci öncü partisini yaratmayı kendimize öncelikli görev olarak saptamıştık. "Bu temel sorun çözülmeden devrimci siyasal mücadelede anlamlı ve kalıcı bir adım atılamaz" bilinciyle hareket ettik. Bugün hareketimiz bu temel sorunu çözüme kavuşturmanın eşiğindedir. "*Yıldönümünde Durum Değerlendirmeleri*" başlıklı başyazımız bunu tam bir özgüven ve kararlılıkla, büyük bir toklukla devrimci kamuoyuna ilan etmiştir.

Peki partimizi inşa etme aşamasında olmamızın yurtdışındaki anlamı ve pratik karşılığı nedir? Ya da yurtdışında parti kimliğini karşılamak sözkonusu olduğunda sürecin neresindeyiz?

"Partimizi kuruyoruz" ilanı karışısında haklı bir heyecan ve sevinç yaşayan biz yurtdışındaki Ekimciler, bu sorular karşısında görevlerimize yeterince sahip çıkamadığımız bir gerçektir. Hareketimize layık bir gelişme dinamizmini yurtdışında yakalayamamış olmamızın sorumluluğunu duymak, ezikliğini hissetmek durumundayız. Çünkü kendi cephemizde parti kimliğini karşılamadan henük uzağız ve bunun tek sorumlusu biziz. Bu söylenenlerden yurtdışı örgütümüzün ve yoldaşlarımızın çabalarını küçümseme sonucu çıkarılmamalıdır. Tersine, biz yurtdışında politik faaliyet sürdüren temel akımlardan biriyiz ve belli bir gelişme doğrultusu da yakalamış bulunuyoruz. Fakat bu, parti inşası sürecini yurtdışında kazanmak sözkonusu olduğunda, sürecin gerisinde seyrettiğimiz gerçeğini değiştirmiyor. Bu açık yüreklilikle ve cesaretle kabul edilmeli, zaaflarımızın ve yetersizliklerimizin uyarıcı etkisiyle görevlerimizin bir kat daha arttığı bilince çıkarılmalıdır. Temel ölçümüz, parti hedefi ve bu çerçevede nitel bir gelişme düzeyi yakalayıp yakalayamadığımızdır. Sorulması ve sorgulanması gereken önemli nokta burasıdır ve bu bize sorunlarımız, sorumluluklarımız ve hedeflerimiz konusunda açıklık sağlayacaktır.

Aslında sorumluluklar alanında ve görevler demetinde bir belirsizlik ve karmaşa sözkonusu değildir. Çünkü siyasette ve pratik yönelişte ne yapmamız gerektiği nettir. Sorun, bunları bilince çıkarıp içselleştirmek ve pratik yaşama dökmek noktasında kendini ortaya koyuyor. Bunun gerisinde ise ideolojik zayıflık, ilke ve kurallarda gevşeklik, örgüt değerlerini ve disiplinini korumada sorumsuzluk yatıyor. Yurtdışının "uyuşturucu" ortamı, yılların alışkanlık ve gelenekleri, değer yargıları, eski örgüt anlayışı ve çalışma tarzında kopamamak, bunları besleyen etkenlerdir. Bütün bunları EKİM'le bütünleşememek olarak ifade etmek ise bize sorunun gerçek özünü verir. Sorun buysa, çözümü de esas olarak örgütümüzle bütünleşmek, vasat devrimcilikten kopmak ve tüm olanaklarımızı örgüte sunmaktır

Örgütle bütünleşmek, her şeyden önce örgütün ideolojik çizgisini, teorik temelini asgari düzeyde de olsa kavramakla olanaklıdır. Örgütümüz, çizgisini özümsemiş, teorisini kavramış, bilgili, yetenekli ama o ölçüde de kararlı ve militan olan unsurlarını bulmak zorundadır. Çünkü onun perspektiflerini hayata geçirecek, gelişmesini ve geleceğini güvenceye alacak olan bu unsurlar, yani kadrolar ve militanlar olacaktır. Bunlar bilinen gerçeklerdir, ama konumuzla ilgisi şudur: Eğer yurtdışında örgütümüze layık bir gelişme düzeyi yakalayamamış ve yurtdışı perspektiflerimize pratikte uygulama gücü kazandırmada önemli ölçüde zayıf kalmışsak, bunun gerisinde, başka şeylerin yanısıra, yurtdışı örgütümüzün

ideolojik-politik düzeyinin geriliği ve kadrolaşmayı başaramaması yatmaktadır.

Öyleyse yurtdışı örgütümüzün ve yoldaşlarımızın ideolojik-politik düzeyini yükseltmek ve kadrolaşmak içinde bulunduğumuz sürecin temel bir sorunudur. Yurtdışı komitemiz ve mahalli organlarımızın (çalışma komitelerimizin) teorik eğitimi marksist-leninist klasikler ve örgütümüzün ideolojik ürünleri üzerinde süreklileştirilmelidir. Teorik eğitimin ve ideolojik yenilenmenin önemi bilincimizde canlı olmalıdır. Burada sözkonusu olan hiç de kitabi ve akademik bir eğitim faaliyeti değildir. Devrimci siyasal mücadelenin örgütsel ve pratik ihtiyaçlarına yanıt vermeyen, pratik görevlerle bütünleşmeyen bir eğitim amaca hizmet etmez. Bize gerekli olan kitabi bilgi sahibi aydın gevezeler değil, davasına olan inancını davasının bilimine bağlamış militan devrimcilerdir. Çizgimizi kavrayan, teorik donanımını artıran, örgüt değerlerini koruyan, ilke ve kurallarda titiz olan yoldaşların sayıları çoğaltılmalıdır. Parti iddiamızın gerçeklik kazanacağı bir aşamada bu gelişmemizin önemli bir öğesidir. Teoride, siyasette ve pratik yönelişte çizgimize yurtdışında da maddi bir güç kazandırmak, Türkiyeli ve Kürdistanlı işçi ve emekçilerin elinde sosyalizmin yenilmez silahına dönüştürmek sorumluluğuyla yüzyüzeyiz. Bu sorumluluğu, bu silahı kuşanmış Ekimci militanların yaratılması ve çoğaltılmasıyla yerine getirebiliriz. Her bir yoldaş kendi eğitim faaliyetini sistemli kılmalı ve ideolojik ürünlerimizi yeniden incelemelidir.

Mücadele edilmesi ve hızla aşılması gereken bir başka zayıflığımız ise örgüt bilinci, örgüt fikri ve örgüt tarzı alanındadır. Yurtdışında örgüt bilincimiz çarpık ve zayıftır. Küçük-burjuva örgüt anlayışından, dolayısıyla çalışma tarzından tümüyle kopabilmiş değiliz. Örgütsel mücadele nedir? Devrimci örgüt yaşamı nedir? Örgüt değerlerini, ilkelerini korumak, onun proleter disiplinine tabi olmak nedir? Hareketimizin örgüt normlarıyla birleşmekte işin neresindeyiz? Bu sorunları günlük pratik yaşamımız ve faaliyetlerimiz üzerinde yanıtladığımızda, rahatsız edici bir durumla karşı karşıya olduğumuzu göreceğiz. Örgüt yaşamı ve disiplini alanında zayıflık, ama örgüte kendi platformunu ve anlayışını dayatmak türünde hastalıklar yok değildir. Çevremizde, hatta saflarımızda devrimci bir örgüt karşısında gösterilmesi gereken davranış ahlakından yoksun insanlarla bile karşılaşabiliyoruz. Devrimci bir örgütle olan ilişkiler herhangi bir sosyal çevreyle olan ilişkiler düzeyine indirgenebiliyor ya da pratikte öyle yaşanıyor.

Örgüt disiplinine, prensiplerine ve örgütün müdahalesine anlaşılmaz bir tutuculukla kapalı olmak, ama burjuva toplum yaşamının etki ve değerlerine açık olmak -bu davranış tarzı küçümsenmeli ve aşağılanmalıdır. Komünist bir örgüt yaşamına gelmeyen, onun değerler sistemini korumayan ve normlarına uymayan unsurları geride bırakmalıyız. Parti inşa sürecimizin aynı zamanda bir arınma, netleşme ve gelişme süreci de olduğu unutulmamalıdır. Küçük-burjuva örgüt anlayışına ve alışkanlıklarına, bize yabancı olan örgüt fikrine karşı ilkeli bir mücadele yürütmeli, değerlerimize ve kurallarımıza tam bir bağlılık göstermeli, politik-pratik faaliyetimizde bunu mutlaka gözeten bir davranış göstermeliyiz. Kendi başına iş yapmayı değil, iş yaparken hareketimizin çıkarları ve ilkelerine ne ölçüde uyduğumuzu hesaplamalıyız. Kendi çizgimizi ve kurallarımızı değil, örgüt çizgisi ve kurallarını uygulayan devrimciler olmak zorundayız. Yeni bir örgütsel düzeye geçmek, komünist bir örgüt bilinci ve tarzını yerleştirmek, değerlerini oluşturmak başarmamız gereken temel bir görevimizdir.

Buraya kadar ideolojik ve örgütsel bir kimlik edinmenin, bu kimliği derinleştirip geliştirmenin öneminden, dahası zorunluluğundan sözettik ve bu alandaki zayıflıklara işaret ettik. Çünkü ideolojik ve örgütsel bir gelişme düzeyi yakalamak demek, siyasal mücadelenin ve siyasal faaliyetin örgütlenmesinde bir sıçrama yapmayı başarmak demektir. Yurtdışında enerjik, militan ve inisiyatifli bir faaliyet örgütlemede, güçlü bir pratik sergilemede halen önemli ölçüde zayıf ve yetersiziz. Kitle bağlarımız dar ve zayıftır. Siyasal teşhir ve örgütsel faaliyeti daha canlı ve güçlü kılmalı, geniş yığınlar arasında örgütümüzün etkisini ve gücünü yaymalıyız.

Sınıfa-emekçilere ve devrimcilere komünist hareketin siyasal çizgisinin, örgütsel pratik yönelişinin farklılığını göstermek, kanıtlamak

zorundayız. Parti kimliğine ulaşmak, bunu başarmayı gerektirir. Eğer öne atılır, sorumlulukları omuzlar, görevlere sahip çıkarsak bunu başarmamak için bir neden kalmayacaktır. Zira bunu başaracak potansiyel bir güce sahibiz. Davasına, ideallerine, örgütüne ve yoldaşlarına bağlılığı en üst düzeye çıkaran, devrimci siyasal mücadelenin gereklerine uygun davranan kenetlenmiş devrimciler ve yoldaşlar topluluğuyla aşılamayacak engel yoktur.

"Artık parti oluyoruz" dediğimiz bir aşamada, devrimci sınıf mücadelesinin ve parti yürüyüşünün basit bir eklentisi, sıradan bir izleyicisi olamayız. Aksine güçlü bir tarafı, etkin bir katılımcısı olmak zorundayız. Hareketimizin parti kimliği üzerinden hedefleri, iddiası ve çıkarları ne ise bizimki de o olmalıdır. Hiçbir Ekimci kendi dışında partinin yaratılacağını beklememelidir. Dışarda durup seyrederek "partiyi kuruyoruz" "sevincini" duymak riyakarlıktır ve böylelerinin Ekimciliği sahtedir. Partimiz, ortak çabamız, ortak girişkenliğimiz, ortak emeğimiz ve ortak savaşımımızla kurulacaktır. Bizler bu ortak davanın ve savaşın enerjik, güçlü militanları olmayı hedeflemeliyiz. Ülkedeki partileşme sürecinin daha güçlü olanaklarla aşılması için bize düşeni ayrıca unutmamalıyız. Yurtdışı alanında yeni bir ruh, güçlü bir moral ve görevlerimizin her zamankinden kıyaslanamayacak ölçüde arttığı bilinciyle her bir yoldaş kendini gözden geçirmeli, sorgulamalı ve parti mücadesine atılmalıdır. Perspektiflerimiz ve ne yapacağımız net, görevlerimiz bellidir. Yurtdışı cephesinde siyasal çalışma nasıl ele alınacaktır? Yurtdışı çalışmasının anlamı, çerçevesi, ilke ve kuralları nelerdir? Tüm bu sorulara Yurtdışı Temsilciler Konferansımız net yanıtlar vermiştir. Sorun bu açıklıklar üzerinden ve bu perspektifler doğrultusunda güçlü bir pratik yönelişe girmektir.

Saflarımızda hala "yurtdışında yapılacak fazla bir şey yoktur, yurtdışında gelişmemiz ülkedeki örgütün ve sınıf mücadelesinin gelişmesine bağlıdır" anlayışı aşılabilmiş değildir. Ülkedeki sınıf-emekçi hareketinin ve örgütün gelişmesinin burada önemli bir etkisi ve yansıması olacağı doğrudur. Ama Avrupa'daki işçi-emekçi hareketindeki canlanmanın, Avrupa'daki ekonomik ve siyasi ortamın büyük bir rol oynayacağı da açıktır. İktisadi ve siyasi saldırıların giderek derinleştiği, bunun karşısında tepki ve hoşnutsuzlukların ortaya konduğu, belli bir hareketliliğin yaşandığı gerçeği vardır. Tam da buradaki süreçler ve gelişmeler üzerinde örgütsel ve politik faaliyetimizi daha da güçlü kılmanın olanakları her zamankinden fazladır. "Burada yapılacak fazla bir şey yoktur" itirazı, zayıf devrimciliği ve enerjiden yoksunluğu gizleyen bir örtü rolü oynuyor ve devrimciliği sınırlamanın bir dayanağı haline getiriliyor. Böyle olunca da, çevresine bir kaç gazete satan, toplantı, yürüyüş ve gecelere giden biri ciddi ciddi devrimcilik ve Ekimcilik yaptığını sanabiliyor. Öyle ya, başka yapılacak ne iş var ki! Oysa, böyle düşünenler için bir süre sonra gazete dağıtmak yüke dönüşecek, yürüyüş, gece vb. ağırlık oluşturacaktır. Sonuç ise gerçek bir yozlaşma ve çürüme olacaktır. Devrimci mücadele karşısında mızmızlanan, yapılanları beğenmeyen, ortaya konan görevlere sırt çeviren, faaliyetlere seyirci kalan ve eleştirmenliğe soyunan bu tür ruhsuz gevezelerden arınmasını bilmeliyiz. Bazı yoldaşlarımız ise iyi niyetleriyle hep yetersizliklerden söz eder, başkalarının enerjik çalışmadığını eleştirir ve olayları kendi dışında görürler. Ama dönüp kendilerinin ne kadar enerjik olduklarına ise bakmazlar. Ben olayların ne kadar içindeyim diye düşünmezler. Bu yoldaşlar da sorumluluklarına sarılmak, ve kendilerini aşmak zorundadırlar.

Kendi bencil ve bireyci özel yaşamını yücelten, işlerin iyi gitmediğinden yakınan, neden daha iyisini yapmadığımız ve gelişmediğimiz için hiddetlenenlere dikkat edilsin, bunlar en az hatta hiç iş yapmayan ve devrimcilikleri en zayıf olanlardır. Böyleleri gerçek kimlikleriyle başbaşa bırakılmalıdır. Ekimcilik saygın ve onurlu bir olaydır. Kimseye bunu kirletme özgürlüğünü bahşedemeyiz. EKİM bir davadır, bu davanın sahipleri vardır ve bunlar çoğalacaktır.

Yüzümüzü ileriye dönüp parti yürüyüşümüze güçlü adımlarla katılmalıyız. Gün, ihtilalci komünist partimizi kurmak için görevlere sarılma günüdür. Gün komünist işçi partisini kurmak için kendimizi adama günüdür. Yurtdışında da parti kimliğini ete-kemiğe büründürmek için tüm yoldaşlar seferberliğe!

EKİM-Yurtdışı Komitesi

Yoldaşların özgeçmişlerinden...

Teorik ve pratik deneyimlerim beni EKİM'le buluşturdu

Öğrencilik yapmama rağmen işçi olma yönüm her zaman ağır basmıştır. Fabrika işçisi, Türk-Sünni bir ailenin çocuğuyum. Hemen tüm akrabalarım ve çevrem fabrika işçisidir. 50-60 sene önce kır ile bağlarımız kopmuştur. Ben de tüm öğrencilik yaşamım boyunca işçi olarak çalışıp, masraflarımı çıkartarak okudum. Yaptığım işler arasında, fabrika işçiliği, dökümcülük, inşaat işçiliği, garsonluk, tekstil sektöründe işçilik, vb. sayabilirim. Başarılı bir öğrencilik yaşamından sonra üniversiteyi kazandım. Fakat mezun olmama bir ay kala okulu bırakarak profesyonel devrimciliğe başladım. Diplomayı almadan hemen önce okulu bırakmamın nedeni, ardımızdan gelen öğrenci devrimcilere bir gelenek bırakmak kaygısı idi. Daha sonra bunun olumlu etkilerini izleyebildim.

Devrimci mücadeledeki geçmişim: Ortaokuldan itibaren kendimi devrimci, sosyalist bir birey olarak ifade ettim. Üniversiteye gidene kadar, örgütsüz, amatör, kaba materyalist, daha çok da emek-sermaye çelişkisinin doğrudan bir tarafı olmamdan kaynaklı bir niyet-özlem tarzında idi bu. Üniversiteye başladığım yıl yeni yeni bir düşünce sistemi oluşturmaya başlamıştım. Fakültemizde Emperyalizme ve Faşizme Karşı Devrimci Gençlik'in çok belirgin bir etkinliği vardı. Ben de bu grup içinde kendimi ifade etmeye başladım. Fakat katılım kendi doğallığında idi, bilinçli bir tercih değildi. "Yaprağın kımıldamadığı" bir dönemde yaprak kımıldatan (Ankara öğrenci gençlik hareketinde) tek grup bizim grubumuzdu. Devrimci Gençlik, ülke genelindeki geleneğine uygun olarak, otonom gruplardan oluşuyordu. Örneğin İstanbul grubu en sağcı-pasifist grubu oluştururken, Ankara grubu kendi bölgesinde ('88-91 dönemi) en aktif, en radikal ve güçlü gruptu. Dev-Genç bile bizim kadar etkin değildi ve eylemselliği yoktu. Diğer gruplar ya yoktu, ya da çok zayıftı. Dev-Genç '89 yılında AYÖDER'i kurarak AÖDP'den ayrıldı ve o dönemin yaygın deyimiyle "ortalık bize kaldı."

Devrimci Gençlik, doğasına uygun olarak, Ankara'da da bütünlüklü bir görünüm veremiyordu. Gazi grubu (sürekli sivil faşistlerle içiçeydiler ve daha çok emekçi kökenli öğrencilerdi) en radikal, militan ve Devrimci Gençlik'in önderliğini yürüten gruptu. Bizim fakülte grubumuzun da bu önderlikte belirgin bir ağırlığı vardı. Faaliyetlerimizi; okulda ve yurtta bildiri dağıtımı, afişleme, yazılama, pullama, form düzenleme, sivil faşistlerle ve sivil polislerle birebir çatışmalar, geleneksel geziler, AÖDP çalışmaları, okul işgalleri, yarı-legal gösteriler, gecekondu semtlerinde yazılama-afişleme, halkevinde çalışma, liselilerle ve gecekondu halkıyla ilgilenme vb. oluşturuyordu. O dönemde illegal olarak faaliyet sürdürmeye çalışan ve Devrimci Yol'un eski çizgisini örgütleme iddiasındaki "Devrimciler" isimli grupla ilişkilerimiz vardı. Okul dışındaki faaliyetleri onlarla birlikte, onların denetiminde sürdürdüğümüz oluyordu. 91'deki "*Devrim Hemen Şimdi*" yazısının ardından ve şartlı tahliyeden çıkan insanlara bağlanan umutların sönmesiyle birlikte, bir çok arkadaşla birlikte aynı yılın sonlarında bu gruptan koptum.

O süreçte gelişen kitle eylemlikleri ve işçi sınıfının sürece damgasını vurması, uluslararası alandaki gelişmeler, reformizmin maskesini düşürmekte belirleyici etkenler olmuştur. Yöntem sorunu, uluslararası gelişmeleri değerlendirme, enternasyonalizm, mücadele biçimi -ben PASS'ı (Politikleşmeş Askeri Savaş Stratejisi) savunuyordum-, geleneksel sol değerlendirmesi, sınıf hareketi değerlendirmesi ve KUKM-PKK'yi değerlendirmedeki düşüncelerim onlardan farklıydı. Yöntemde kendiliğindenci bir bakış hakimdi. Partinin ve iradi müdahalenin rolü küçümseniyor, Bernstein'ın belediye sosyalizmi perspektifi artık resmi olarak da hakim kılınmaya çalışılıyordu. Merkeziyetçilik ve proleter disiplini yerine otonomculuk teorize ediliyordu. Bu da devrimden ve örgütten kaçışın bir ifadesiydi. Mücadele biçimi olarak, ben THKP/

C'nin koyduğu tarzda bir silahlı mücadeleyi savunuyor, gerilla savaşının örgütlenmesi gerektiğine inanıyordum. Uluslararası gelişmeleri değerlendirme ve enternasyonalizme bakışım ise EKİM'in savunularına denk düşüyordu. Geleneksel sola baktığımda, bazı devrimci grupların direniş geleneği dışında ('70'li yıllardaki soylu çıkış hariç) elle tutulur bir teorik-pratik birikim ve kök göremiyordum. PKK, yöntemde, kararlıkta, ideolojik-politik hatta o gün için bana yakın tek hareketti. PKK'yi, teorisini pratiği ile bütünleştirmiş, gelenekleriyle saygınlık yaratmış, Kürt ulusal gerçekliğini bilince çıkartmış en ileri hareket olarak değerlendiriyordum. Eklektik bir bakış açısı, sınıf perspektifinden yoksunluk, teoriyi küçümseme, güce tapma; benim küçük-burjuva devrimci karakterimi gösteren bir kaç veridir bu dönemde. '92 yılında PKK'ye olan sempatimle (PKK'li arkadaşların Türk kökenli olmamdan dolayı beni DHP'de görevlendirmesiyle) DHP'ye katıldım.

Bu katılım araştırma, öğrenme, bilince çıkarma anlamında bir bütünleşme değildi. Daha çok PKK'nin manevi ağırlığı ve yönlendirmesi ile gerçekleşmişti. Nitekim "kan uyuşmazlığı"nı dışarıda ve içeride tüm süreç boyunca yaşamam, bunun en belirgin göstergesiydi. DHP içerisinde yine kendi görüşlerimi savunuyordum. Zaten mevcut zemin de buna son derece elverişliydi. Yani ideolojik birlik yoktu. "Seçmeçi dilenci çorbasını" aratır bir eklektizm hakimdi çizgide. Hiçbir zaman bunun üstesinden gelemediler. Devrimci marksist yöntem, bağımsız örgütlenme, özgüce dayanma ve diğer konularda kendi görüşlerimi dayatıyordum. Fakat, görüş ayrılıkları üstü örtülerek ve tavizler verilerek erteleniyordu. Çünkü pratikte bir savaş platformu, geleneksel solun tutarlı unsurlarını kendi çatımızda toplayan bir örgüt yaratma daha önemliydi bize göre.

Bu temelde '93 yılı içinde profesyonel kadro olarak çalışmaya başladım. (...) Kadro eksikliği ve pratik mücadelenin ihtiyaçları bizi zorluyordu. Bir "kızıl süreç" planlayıp bu sürecin sonunda ... kentine gönderildim. "Kızıl süreç", PKK'nın dışardan zorlanmasıyla alınan bir karardı. Karara uygun davranmama rağmen öz deneyimlerimiz üzerine çıkan bir karar olmadığı için eleştiriyordum. İlk önemli ayrılığımız burada çıkmıştı. (...) Geçmişten bir örgütlenme geleneği alamamak, yetersiz kişilikler, hepsinden de önemlisi çizginin yaşamın gerçekliği karşısında dağılması bizi zorluyordu. Bu süreçte PKK'den maddi yardım da almıyorduk. DHP'nin Kürt mahallelerine girip örgütlenmesi yasaktı. Silah ve manevi yardım alıyorduk. Ağustos başında yeniden maddi yardım almak zorunda kaldık. Çünkü kendi özgücümüz üzerinde yükselemiyorduk.

"Kızıl süreç" PKK'ye ve küçük-burjuva unsurlara kendimizi göstermek için zorlama bir şekilde ilan edilmişti. Ne nesnel koşullar ne de biz hazırdık böyle bir karara. Bu süreçte, polis ve asker hariç, vurabileceğimiz tüm hedeflere askeri eylemlilikler düzenleyecektik. İkinci bir "kızıl süreç"te polis ve asker de hedef alınacaktı. Amatörlük ve yetmezlik burada da kendini gösterdi. Taraftar düzeyindeki insanlar ilk iki gün sonunda eylemliklerden dışlandılar. Kadro düzeyinde üç kişi olarak bu süreci göğüslemek zorunda kaldık. Yaptığımız eylemlikler intiharvari, buna rağmen sonuç getirmekten uzaktı. Sonu getirilemeden polis operasyonlarıyla noktalandı. Bu süreç amatörlüğü, iç illegalite yokluğunu, PKK taklitçiliğini, yöntem tutturamamayı (bunların tümü sınıf ve kitle dışı olmanın birer sonuçlarıdır) tüm açıklığıyla göstermiştir. Kır ve şehir çalışmaları, askeri keşif-eylem çalışmaları, gençlik-kitle örgütlenmesi çalışmaları, mevzilendirme-lojistik- altyapı faaliyetleri, bireysel eğitim-kollektif eğitim çalışmaları vb., hepsi birbirine karışıyordu doğal olarak. Bu, mevcut kadroların kapasitesizliğini ve Türkiye'deki sınıf mücadelesine yabancılığını göstermesi açısından dikkate değer bir olgudur.

DHP'den ayrılmam: Dışarıda üstü örtülen tartışmalar operasyonun ardından cezaevine taşındı. Yenilen operasyonlar ve örgütün direniş göstermemesi bu süreci hızlandırdı. Küçük-burjuva tutarsızlıklar ve hastalıklar her alanda ortaya çıktı. Günlük yaşamdan mahkeme tavrına kadar bunu görmek mümkündü. İlk yakaladığım halka, örgütsel başarısızlıktan yola çıkarak köklü bir eleştiri süreci başlatmak, devrimci bir tartışma ortamı yaratmak ve bu arada zindanda, mahkemede devrimci bir tavır örgütleyebilmekti. Bulundukları yerde çakılıp kalan ve birbirlerinin eksiklikleri ile uzlaşan çoğunluk karşısında, bunu tek başına tartışmaya ve hakim kılmaya çalıştım. Bunda başarısız kalınca ayrılmak

zorunda kaldım. Eleştirilerimi ve özeleştirimi yazılı hale getirip ayrıldım. Yöntem sorunlarının dışında eleştirilerim özet olarak dört ana başlıktan toplanıyordu.

1) Çalışma tarzı: Bu yapı mevcut geleneksel solun en geri yapısının daha da gerisindedir. Görev ve sorumluluklar net değildir. Kaynağında teorik belirsizlik, kitlelerin sorunlarına doğru devrimci çözümler sunamamak (çizginin sınıflar mücadelesine çözüm getirememesinden dolayı politikaların özgülleştirilememesi) ve bunun getirdiği disiplinsizlik vardır.

2) Geleneksel solu reddetme: Bu, olumluluklarını alıp geliştirmek, olumsuzluklarını yadsımakla mümkün ve anlamlı olur. Örneğin TİKB, Dev-Sol gibi akımların direniş gelenekleri alınıp geliştirilmeli, olumsuzluklar rededilmeli, yani diyalektik anlamda yadsımanın yadsıması olabilmeliydi.

3) PKK Değerlendirmesi: Kürdistan'ın sömürge olması, PKK'nin devrimci ve Kürt halkının temsilcisi olması, ona yaslanmayı getirmez. Bu yapı taktik bir oluşumdur ve köksüzlük vardır. Bu durum bağımsız örgütlenme ile ve özgüce dayanılarak aşılabilir. Proletarya enternasyonalizmi perspektifiyle KUKM'a yaklaşılmalıdır.

4) Partileşme sürecine bakış: Parti, hareket-örgüt-parti diyalektiğinin bir sonucudur. "Ben partiyim" demekle parti olunmaz. Halktan kopukluk, marjinallik vardır. Sınıf perspektifi yoktur.

Bu konulardaki görüşlerimi ortaya koyarak ayrıldım. EKİM'i tanımam kopuşumu daha anlamlı kıldı.

***

EKİM ile tanışmam ... zindanında DHP'den ayrılmamdan hemen sonra gerçekleşti. '95 Haziranı'ydı ve zindanlarda sıcak bir çatışma süreci yaşanıyordu. Hala devrimci demokrasiyi ve silahlı mücadele adına PASS anlayışını savunuyordum. Kürdistan'a bakış, Kürt ulusal kurtuluş mücadelesi değerlendirmesi, Türkiye toplumunun tahlili, sosyo-ekonomik yapı, halk ve sınıf gerçekliği, illegalite-legalite diyalektiğine bakış, geleneksel devrimci hareketlerin ve tarihinin değerlendirilmesi, tüm bunlar benim de daha önce ulaştığım sonuçlar olmakla birlikte, EKİM'in proleter sosyalizm programı ve silahlı mücadeleye bakışı bana pek de doğru gelmiyordu. Bunun nedeni kuşkusuz benim eklektik bakışımdı. Fakat bu eklektik bakışa rağmen benim için EKİM'i diğer hareketlerden ayrı kılan temel bir yön vardı. Bu, EKİM'in devrimci marksist yöntemi ve sadeliğiydi. DHP'ye katıldığım süreçten itibaren kendi çapımda sürekli dayattığım, hakim kılmak istediğim temel de buydu. Türkiye'deki devrimci hareketlere ilişkin değerlendirmelerimde, programatik sorunlardan önce yöntem sorunu önem taşıyordu benim için. Bu noktada öğrencilik dönemimden beri hep PKK'yi kendime yakın görmüştüm. EKİM'i tanımadan önce, marksist-leninist olmasa da Marksizm-Leninizmi en iyi kullanan ve özümseyen hareketin PKK olduğunu düşünüyordum. Eğer EKİM'i tanımasaydım, kendimi ifade edeceğim hareket yine PKK olurdu bu çerçevede.

EKİM'in marksist-leninist yönteme sahip olduğunu görmem ve onun yarattığı militan ve kararlı kişiliği tanımam (bunda EKİM'le tanışmamı sağlayan yoldaşın büyük bir etkisi vardır), EKİM'in bir sıra neferi olmamdaki en önemli etkenlerdir. Bu yöntemle bütünleşme, kendi eksikliklerimi tamamlama, küçük-burjuva yönlerimi değiştirme-dönüştürme çabalarım ve teorik çalışmalarda yoğunlaşmam sonucunda, program alanında demokratik devrimcilikten, mücadele anlayışı planında PASS'a dayalı bir silahlı mücadele anlayışından koptum. Bu gibi küçük-burjuva savunuları eleştirip aştım. Bu sonuçlara EKİM'in saflarında ulaştım. (...)

Katılımımdan bugüne kadar örgüte katabileceğim herşeyi katmaya, bir dava adamı olmaya, proletaryanın kızıl bayrağını EKİM'in şahsında daha yüksek gönderlere çekmeye çalıştım. Benim için önemli olan aldığım şeylerden daha çoğunu verebilmektir. Çünkü bana direnme, yaşama, yaratma gücü veren çizgimize ve örgütümüze olan borcumu ne yaparsam yapayım ödeyemeyeceğimin bilincindeyim. Bugüne kadar verilen her görevi yerine getirmeye çalıştım, bundan sonra da çalışacağım. Zindanda özlemini duyduğum en önemli şey, bir an önce dışarı çıkıp harekete katılmak ve sınıfın ihtilalci partisini yaratma mücadelesinin en ön saflarında, EKİM'in bir sıra neferi olarak savaşabilmektir. Bir gün mutlaka bu onura erişebileceğime olan inancım sonsuzdur. Çizgimize olan sarsılmaz güven vardır bu inancın temelinde.

Demir / Ağustos '96

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Türk-İş'in gerçek yüzü

İki devrimci işçi olarak Türk-İş'in Ankara mitingine gitmek istiyorduk. Tekstil sendikalarından birinin otobüsüyle gitmeyi daha anlamlı bulduğumuz için arkadaşımla birlikte Teksif'e gittik. Sendika başkanı eğer yer olursa gelebileceğimizi söyledi. Bu arada sendikada tekstil işçileriyle tanıştık ve sıcak bir sohbete giriştik.

Fakat otobüse bindiğimiz anda sendikacılar gerçek yüzlerini ortaya koydular. Çalıştığımız işyerini, oturduğumuz yeri sorarak bir polis gibi bizi sorguya çekmeye çalıştılar. "Yabancı" olarak niteleyerek geri bilinçli işçiler içinde tedirginlik yarattılar. Bununla de yetinmeyip çantalarımızı arattılar. Bu durum bazı işçiler tarafından tepkiyle karşılandı.

Arkadaşımla birlikte sendika bürokratının saldırgan tutumunu teşhir ettik. İşçileri karşı karşıya getirmenin düzeninin işine yarayacağını, sermayenin saldırılarına karşı birlikte mücadele etmemiz gerektiğini anlattık. Bize karşı propaganda yapan, daha da ileri giderek bizim işçilere zarar verebileceğimiz endişesi yaratan sendikacıların söylediklerinin tersine, sınıfın düşmanı sermayenin alanlarda bekleyen polislerinden bize zarar geleceğini söyledik.

Bu konuşmalar üzerine işçiler biz sahiplendiler. Birebir konuşmalarımızda işçiler, sendikanın yanlış davrandığını, işyerindeki sorunlara karşı da duyarsız davrandığını, temsilci seçimlerinde demokratik davranmadığını, özelleştirmelere karşı tavır almadığını, taşeron işçilerle kadrolu işçiler rekabetinde olumsuz davrandıklarını anlattılar.

Yaşananlar gösteriyor ki, işçi sınıfının sözde öncüsü Türk-İş düzenin politikalarıyla tam bir uyum içindedir. Milliyetçi ve dini söylemlerle süslenen "Türkiye'ye sahip çık!", "Demokratikleşme için mücadele et!" kampanyaları ile düzene hizmette üzerine düşeni yapmaktadır. "Demokrasi" üzerine konuşan Türk-İş'in ne kadar anti-demokratik olduğunu işçiler bizzat yaşayarak görmektedirler.

Görevimiz, Türk-İş'in ikiyüzlülüğünü ve sınıf düşmanı karakterini göstermek, mücadele içinde sınıf sendikacılığını geliştirmektir.

Pınar Işık/İzmir

Gerçek özgürlük sosyalizmle gelecektir

Geçtiğimiz günlerde MGK'nın Kürt halkına yönelik ırkçı politikalarını tüm çıplaklığıyla ortaya koyan yeni bir raporu açıklandı. Bu rapor Kürt nüfusunun giderek artmasından duyduğu korkuyu dile getiriyor ve "az çocuğa prim, çok çocuktan vergi alınması" gerektiğini söylüyor. Kürdistan illerinde devlet kuruluşlarında çalışan Kürtlerin sayılarının azaltılmasını istiyor.

Daha önce Evren cuntası döneminde de Kürdistan illerine yönelik soykırım haritaları ve raporlar hazırlanmıştı. Oluşturulan köy koruculuğu sistemiyle Kürt halkı birbirine düşman edildi. Bugün de köy korculuğunu kabul etmeyenler gözaltına alınıyor, faili meçhul cinayetlere uğruyor, köyleri yakılıp-yıkılıyor ve sürgün ediliyorlar. En son Lice'de köy koruculuğunu kabul etmeyen 200 kişi gözaltına alındı.

Sermaye devleti sanayi kentlerinde palazlandırdığı faşist çeteleri öğrencilerin ve emekçilerin üzerine salarken, Kürdistan'da da bu katiller çetesinden oluşan ve sayısı onbini aşan özel tim ordusuyla Kürt halkı üzerinde vahşi bir terör estiriyor.

Kürt halkı yıllardır kendisine yönelik asimilasyon ve imha politikalarına karşı mücadele ediyor, kimliğini korumak için onurlu bir kavga veriyor. Ancak Kürt ulusal mücadelesi Türkiye işçi sınıfından destek göremediği için Kürt halkı büyük acılara katlanmak zorunda kalıyor. Yıllardır Kürdistan'da askerliğe gönderilen işçi-emekçi çocukları "vatan, millet" edebiyatıyla kandırılarak iki halkın birbirine düşman edilmesi suçuna ortak ediliyor. Oysa "başka ulusu ezen bir ulus özgür değildir!" Sermaye devleti Kürt ulusunun demokratik haklarını verme imkanlarından yoksundur. Kürt halkının gerçek özgürlüğü sosyalizmle mümkün olacaktır. Türkiye işçi sınıfı ihtilalci komünist partisinin önderliğinde birleşip kendi iktidarını kuramadığı sürece, ne Türk ne de Kürt halkı özgür olamayacaktır.

Eylem Doğan/İzmir

"Askerlik yapma" sorunu

Devlet, sınıflı toplumlarda egemen sınıfın iktidar aracıdır. Bu sınıfın iktidarını koruyabilmek ve sürdürebilmek için silahlı güce ihtiyacı vardır. Devletin askeri örgütlenmesinin ana bileşenlerinden birisi de ordudur. Bu yüzden ordu sınıflı toplumlarda önemli bir güce sahip olmuştur.

Türkiye'de iktidardaki sınıf burjuvazi ve bu sınıfın iktidar aracı olan devlet de kapitalist devlettir. Türkiye Cumhuriyeti devletinin askeri gücü olan Türk ordusu da iktidarı korumak ve bekasını sağlamakla görevlendirilmiştir.

Ülkemizde ordunun sınıflar üstü bir örgütlenme olduğu yolunda sürekli bir propaganda yürütülür. Gerçekleşen üç darbeye karşın "ordu siyaset yapmaz" yanılsaması yaratılmaya çalışılır. Askere çağırma işi de "vatan borcunu ödeme" adı altında, kitleler nezdinde meşru bir zemin yaratarak asıl amacı gizleyen bir örtüyle gerçekleştirilir.

Askerlik yapmak konusu, sol düşünceye sahip olanlar ya da kendisini böyle niteleyenler açısından bir çatışma alanı olarak yaşanır. Aslında bu çatışma düzen ile düzen karşısında konumlanış arasındaki çatışmasıdır. Zor olan ikinciyi seçebilmektir. Fakat aile, iş bulma, düzenli bir yaşantıyı sürdürebilmek gibi bir takım gerekçelerle askere gidilmesi geneli yansıtan bir durumdur. Verilen kararın bir "seçim" olduğu ve dünya görüşleriyle tam bir tezat oluşturduğu genellikle bilince çıkarılmaz. Askere gidilir, dönülür ve kalındığı yerden yaşama devam edilir. Belki bir sendikada, belki bir demokratik kitle örgütünde etkinlikler sürdürülür. Bu çelişki üzerinde de pek düşünülmez. Bu davranış biçimini irdelemek gerekmektedir.

Türkiye sol hareketinin YÖN Hareketiyle başladığı söylenebilir. YÖN'ün "ikinci bir ordu darbesi" savunusu orduya bakışını açıkça karakterize eder. Daha sonraki MDD Hareketi'nin de yine ordudan ilerici bir darbe beklentisi içinde olduğu biliniyor. Hatta 15-16 Haziran işçi eylemlerinde MDD çizgisinde yürüyen Dev-Genç'liler işçilere "ordu-işçi elele!" sloganını attırmaya çalışmışlardır. Fakat asker kurşunlarıyla ölen işçiler bütün bunları boşa çıkarmıştır. 15-16 Haziran eylemleri bir dönüm noktası olmuştur. İşçi sınıfı ve ordu üzerine yapılan tartışmalar bizzat işçi sınıfının eylemiyle yeni bir boyut kazanmıştır. 15-16 Haziran eylemleri MDD Hareketi'ndeki bölünmenin ve devrimci hareketlerin doğuşunun başlangıcı olmuştur. 15-16 Haziran'da ordunun tutumu ve 12 Mart askeri darbesinin ardından devrimci hareketin önderlerinin imhasının yine ordu eliyle gerçekleşmesi, Türkiye devrimci hareketinde de "ordunun yeri" konusunda bir bilinç açıklığı yaratmıştır.

PKK'nın '84 çıkışıyla birlikte Kürt devrimci hareketinin yaşadığı gelişme ve adı konulmamış kirli bir savaşın yürütülmesi "askerlik yapma" sorununu daha da yakıcı hale getirmiştir. Çünkü süren savaş üzerinden çok daha kesin bir şekilde taraf olunacağı kitlelerin gözünde netleşmiştir. Ayrıca bir savaşa katılma, savaşın getireceği sıkıntılar, yaşamdan duyulan endişe bu halkaya eklenmektedir. Bütün bunlar karşısında kişiler askerliği erteleme yoluna giderek bir süre bu problemden kurtulmaya çalışmakta, fakat köklü bir reddediş ve açıklık yaşanamadığı için de gönülsüz de olsa askere gidilmektedir.

Devlet askerlik yapma konusunda şovenizmi tırmandırarak sürekli bir propaganda yürütüyor. Asker kaçaklarının arttığı dönemlerde bunu ayrıca yoğunlaştırıyor. Tehditler savuruyor, cezalar koyuyor, zorla da olsa askere gidilmesini sağlamaya çalışıyor. Bunda başarılı da oluyor. Fakat bunun karşısında devrimci hareket, meşru zemin çok daha kendi lehine olduğu halde, etkin bir kampanya yürütememektedir. Oysa "askere gitmeme", gözaltında kayıplar ve yargısız infazlara karşı sürdürülen kampanyalar gibi sürekli kampanyaların konusu olmak zorundadır. Kitlelerin bu konuya daha duyarlı hale gelmesi, bilinç açıklığı yaratması ve devletin propagandasının etkisinin kırılabilmesi için etkin karşı kampanyalar örgütlemek zorunludur.

D. A. /İstanbul

Okurlardan / Yoldaşlardan...

yeterli olur. Eğer kitle grevi tek bir bölüm değil de, sınıf savaşımının bütün bir dönemi anlamına gelmekteyse ve eğer bu dönem bir devrim dönemiyle özdeşse, o halde kitle grevinin, karar en güçlü sosyal demokrat örgütün en üst makamından gelmiş de olsa, kendi kendine doğurulamayacağı açıktır. Sosyal demokrasi kendi muhakemesiyle devrim tertiplemeye ve iptal etmeye muktedir olmadığı sürece, sosyal demokrat grupların en büyük tutkusu ve sabrı da canlı, güçlü bir halk hareketi biçimindeki gerçek bir kitle grevi dönemini yaşama geçirmek için yeterli olmaz. Sosyal demokrat işçilerin parti disiplini ve parti yönetiminin kararlılığı temelinde, elbette, İsveç'teki kitle grevi gibi ya da en son Avusturya'daki, ya da 17 Ocak'ta Hamburg'da yapılan kitle grevi gibi bir defaya mahsus kısa bir gösteri düzenlenebilir. Ama bu gösteriler gerçek bir devrimci kitle grevinden -diplomatik ilişkiler gerginken yabancı limanlardaki bilinen donanma gösterilerinin savaştan farklı olması gibi- farklıdırlar. Sırf disiplin ve coşkudan doğan bir kitle grevi en iyi durumda bir epizod olarak, işçi sınıfının mücadele havasının bir belirtisi olarak rol oynayacaktır. Ama bunun üzerine ilişkiler de sakin gündelik yaşamın içersine indirgenecektir. Elbette devrim sırasında da kitle grevleri gökten zembille inmez. Şu ya da bu şekilde işçiler tarafından yapılmak zorundadırlar. İşçi sınıfının azmi ve kararı bunda büyük bir rol oynar ve de sonrasındaki idare gibi inisiyatif de doğal olarak proletaryanın örgütlü, aydın sosyal demokrat çekirdeğine düşer. Ancak bu inisiyatif ve bu idare, devrimci dönem oluşmuş ise, çoğunlukla her bir bölüme, her bir greve uygulanışıyla hareket alanı bulmaktadır ve bu da çoğunlukla her bir şehrin sınırları dahilinde olmaktadır. Böylece gördüğümüz gibi, sosyal demokrasi Petersburg'da, Lodz'da, Varşova'da, Bakü'de doğrudan kitle grevi şiarını defalarca başarıyla atmıştır. Bunun aynısını bütün proletaryanın genel hareketine uygulamak ise çok daha ender başarıya ulaşmaktadır. Bundan başka, bu arada inisiyatif ve bilinçli idare tamamen belirli sınırlar içine sokulmaktadır. Tam da devrim sırasında, proleter hareketin herhangi bir idare organı için ileriyi görmek ve hangi vesileler ile uğraklarını patlatmaya yol açacağını ve hangilerinin açamayacağını hesaplamak alabildiğine zordur. Burada da inisiyatif ve idare, komuta edenlerin istediği gibi değil, duruma olabildiğince ustalıkla uyum sağlamakla ve kitlenin havasını olabildiğince yakından hissetmekle olur. Gördüğümüz gibi, itici ya da felç eden unsur olarak da olsa, kendiliğindenlik unsuru istisnasız tüm Rus kitle grevlerinde büyük bir rol oynamaktadır. Ama bu, Rusya'da sosyal demokrasinin henüz genç ya da zayıf olmasından değil, mücadelenin her bir bölümünde, görülemeyen bir sürü ekonomik, politik ve sosyal, genel ve bölgesel, maddi ve manevi uğrakların etkili olmasından dolayı hiçbir bölümün bir matematik alıştırması gibi belirlenemeyişinden ve sonucuna gidilemeyişinden kaynaklanmaktadır. Devrim, başında sosyal demokrasinin olduğu proletarya tarafından da yürütülse, proletaryanın açık arazide gerçekleştirdiği bir tatbikat değil, bütün sosyal temellerin sonu gelmez çatırdamasının, sarsılmasının, parçalanmasının tam ortasında bir mücadeledir. Kısacası, Rusya'daki kitle grevlerinde kendiliğindenlik unsuru, Rus proletaryası "eğitimsiz" olduğu için değil, devrimlere "kahyalık" edilemeyeceği için öylesine egemen bir rol oynamıştır.

(...)

Kitle Grevi, Parti ve Sendikalar
Z Yayınevi, s.43-52

EKİM 3. Genel Konferansı

Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler

EKSEN YAYINCILIK

1905 Devrimi'nde kitle grevi-II

Rosa LUXEMBURG

3. Son olarak Rusya'daki olaylar bize kitle grevinin devrimden ayrılamayacağını göstermiştir. Rus kitle grevinin tarihi, Rus devriminin tarihidir. Tabii bizim Alman oportünizminin temsilcileri "devrim" sözcüğünü duyduklarında akıllarına hemen kan dökülmesi, kanlı sokak savaşları, barut ve kurşun geliyor. Ve bundan çıkardıkları mantıksal sonuç şu oluyor: Kitle grevi kaçınılmaz biçimde devrime götürüyor, **o halde** onu yapmamalıyız. Gerçekte ise Rusya'da neredeyse her kitle grevinin son anda Çarlık düzeninin silahlı koruyucularıyla çarpışmaya vardığını görmekteyiz; bunlar arasında politik grevler daha büyük olan ekonomik grevlerle tamamen eşdeğerde. Ancak devrim farklı bir şeydir ve kan dökmekten biraz daha fazlasıdır. Bilimsel sosyalist görüş, devrimi sadece sokak huzursuzlukları ve taşkınlıkları olarak, yani "düzensizlik" olarak gören polisin bakış açısından farklı olarak, devrimde herşeyden önce sosyal sınıf ilişkilerinde derinlere inen içsel bir dönüşüm görür. Ve bu görüşten hareketle Rusya'da devrim ve kitle grevi arasında, gündelik algılamanın iddia ettiğinin ötesinde, kitle grevinin olağan olarak kan dökülmesiyle sonuçlandığı tespitinden tamamen başka bir bağ vardır.

Yukarıda Rus kitle grevinin politik ve ekonomik mücadelenin dinmek bilmeyen etkileşimine dayanan iç mekanizmasını gördük. Ama tam da bu etkileşim devrim dönemiyle şart koşulur. Yalnızca devrimin fırtınalı havasında emek ile sermaye arasındaki her bir kısmi, küçük bir çatışma genel bir patlamaya dönüşebilir. Almanya'da her yıl ve her gün işçilerle işverenler arasında en sert, en acımasız çarpışmalar meydana geliyor, ama mücadele her bir meslek kolunun, şehrin ya da fabrikanın sınırlarını aşamıyor. Petersburg'daki gibi örgütlü işçilerin işten atılması, Bakü'daki gibi işsizlik, Odessa'daki gibi ücret anlaşmazlıkları, Moskova'daki gibi birleşme hakkı mücadeleleri Almanya'da da gündemde bulunuyor. Ancak hiçbiri ortak bir sınıf eylemine dönüşmüyor. Eğer bunlar kendiliklerinden, politik görünümlü ayrı ayrı kitle grevlerine doğru gelişirlerse, o zaman da henüz genel bir fırtınaya yol açmazlar. Hollanda'lı demiryolu işçilerinin, hareketsizliğin ortasındaki ülke proletaryasının desteğine rağmen kan kaybından kırılan genel grevi çarpıcı bir kanıttır.

Ve tersine, sınıflı toplumun sosyal temellerinin ve duvarlarının gevşemekte ve sürekli değişmekte olduğu devrim döneminde ancak, proletaryanın her politik sınıf eylemi bir kaç saat içerisinde o ana dek hiç kımıldamamış işçilerin tümünü hareketsizliklerinden koparır, ki bu da kendini doğası gereği hemen coşkulu bir ekonomik mücadelede ifade eder. Politik bir eylemin elektrikli şokuyla birdenbire sarsılarak uyandırılan işçiler, herşeyden önce eline ilk geçirdiğine, ekonomik kölelik ilişkisine karşı direnişe sarılır. Politik mücadelenin ortak davranışları ona birden bire beklenmeyen bir şiddette ekonomik zincirlerinin baskısını ve ağırlığını hissettirmiştir. Örneğin Almanya'daki en sert politik mücadele olan seçim mücadelesi ya da gümrük tarifeleri konusundaki parlamento mücadelesi, Almanya'da aynı anda yürütülen ücret mücadelelerinin şiddetine ve akışına neredeyse hiçbir doğrudan etki uygulamazken, Rusya'da proletaryanın her bir politik eylemi, anında ekonomik mücadele sathının genişletilmesinde ve derinleştirilmesinde ifade buluyor.

Demek ki devrim ancak böylece kitle grevinde ifade bulan ve ekonomik mücadelenin dolaysız olarak politik mücadeleye ve politik mücadelenin dolaysız olarak ekonomik mücadeleye dönüşümünü sağlayan sosyal koşulları yaratır. Ve eğer kaba şema, kitle grevi ile devrim arasındaki bağıntıyı sadece, kitle grevlerinin sonunda kanlı sokak çarpışmalarına varmasında görüyorsa, Rus olaylarına atılacak biraz derinlemesine bir bakış bize tam **tersi** bir bağıntıyı gösterecektir. Gerçekte kitle grevi devrimi değil, devrim kitle grevini üretir.

4. Kitle grevindeki bilinçli idare ve inisiyatif sorunu hakkında bir fikir edinmek için şimdiye kadar anlatılanları toparlamak

(Devamı s.23'te)